

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์และเปรียบเทียบคำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทยและภาษาจีน” ผู้วิจัยได้ค้นคว้า รวบรวมเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

- 2.1 ความหมายของคำยืมและการยืมภาษา
- 2.2 หลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาอังกฤษในภาษาไทย
- 2.3 หลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาจีนในภาษาไทย
- 2.4 ลักษณะการใช้คำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทยและภาษาจีน
- 2.5 การแปรเสียงในภาษา
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายของคำยืมและการยืมภาษา

คำยืมและการยืมภาษาถือเป็นลักษณะทางภาษาส่วนหนึ่งซึ่งย่อมเกิดขึ้นในแต่ละภาษาได้ ดังที่มิ นักวิชาการทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศหลายท่านได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “คำยืม” และ “การยืม ภาษา” ไว้ดังนี้

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2549 : 71) กล่าวถึง “คำยืม” ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า loan-word หมายถึง คำในภาษาต่างประเทศที่ภาษาใดภาษาหนึ่งรับเข้ามาใช้ โดยปรับการออกเสียงให้เข้ากับภาษาของผู้ยืม แต่ยังคงลักษณะบางลักษณะที่คล้ายคลึงกับคำยืมเดิมในภาษาที่ยืมมา ทำให้สามารถสืบกลับไปได้ว่ายืมมาจาก ภาษาใด ซึ่งมีความคิดเห็นใกล้เคียงกับ วัลยา ช่างขวัญยืน และคณะ (2549: 100) กล่าวว่า “การยืมภาษา” (linguistic borrowing) หมายถึง ปรากฏการณ์ที่ภาษาอย่างหนึ่งที่ยืมตัวอักษร เสียง ความหมาย หน่วยคำ คำ สำนวน กฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ โครงสร้างประโยค วจนลีลา ฯลฯ จากภาษาอื่นมาใช้

ทางด้านนักวิชาการต่างประเทศ Weinrich (1953 : 47) กล่าวว่า “คำยืม” (loan words) หมายถึง การ ยืมคำศัพท์โดยการถ่ายโอนเสียงจากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่งโดยตรง (outright transfer) ซึ่งอาจมีการ ปรับเปลี่ยนระบบเสียง รวมทั้งความหมายให้เข้ากับภาษาผู้รับหรือไม่ก็ได้ สอดคล้องกับความหมายของ “คำ

ยืม” (loan word) ในพจนานุกรมภาษาอังกฤษ Oxford (2011 : 879) ให้คำจำกัดความว่า เป็นคำที่มาจากภาษาอื่นซึ่งนำมาใช้ในรูปแบบของคำเดิม เช่น “Latte” เป็นคำยืมจากภาษาอิตาเลียน เช่นเดียวกับพจนานุกรมภาษาจีนสมัยปัจจุบัน Xiandai Hanyu Cidian 《现代汉语词典》(2011 : 1399) กล่าวว่า “คำยืม” (ไว้หลายหยี่ 外来语 wàiláiyǔ) เป็นการนำคำจากภาษาอื่นมาใช้ในคำศัพท์ เช่น ภาษาจีนรับคำภาษาอังกฤษมาใช้ “หมาด้า” (马达 mǎdá) (หมายถึง มอเตอร์ : motor) “ซาฟา” (沙发 shāfā) (หมายถึง เก้าอี้โซฟา : sofa) หรือคำรับคำภาษาฝรั่งเศสมาใช้ “ซาหลง” (沙龙 shālóng) (หมายถึง ซาลอน : salon)

จากความหมายของ “คำยืม” และ “การยืมภาษา” ดังกล่าวสรุปได้ว่า “คำยืม” และ “การยืมภาษา” เป็นการยืมคำภาษาต่างประเทศที่ไม่มีใช้ในภาษาของตน เพราะไม่สามารถหาคำอื่นมาใช้แทน หรือสื่อความหมายได้ดีเท่ากับภาษาของตน จึงทำให้มีความจำเป็นต้องยืมคำต่างประเทศนั้นมา โดยออกเสียงของคำที่ยืมมาให้ตรงหรือใกล้เคียงกับภาษาเดิมมากที่สุด และเขียนตามการออกเสียงด้วยตัวอักษร

2.2 หลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาอังกฤษในภาษาไทย

การเขียนคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในภาษาไทยมีระบบอ้างอิงระบบเดียว โดยใช้ระบบการเขียนคำทับศัพท์จากราชบัณฑิตยสถาน ดังนี้ (2535 : 3 – 11)

1. สระ ให้ถอดตามการออกเสียงในพจนานุกรมภาษาอังกฤษ โดยเทียบเสียงสระภาษาไทยตามตารางเทียบเสียงสระภาษาอังกฤษ
2. พยัญชนะ ให้ถอดเป็นพยัญชนะภาษาไทยตามหลักเกณฑ์ในตารางเทียบพยัญชนะภาษาอังกฤษ
3. การใช้เครื่องหมายทัณฑฆาต
  - 3.1 พยัญชนะตัวที่ไม่ออกเสียงในภาษาไทย ให้ใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับไว้ เช่น horn = ฮอร์น
  - 3.2 คำหรือพยางค์ที่ตัวสะกดมีพยัญชนะตามมาหลายตัว ให้ใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตไว้บนพยัญชนะที่ไม่ออกเสียงตัวสุดท้าย แต่เพียงแห่งเดียว เช่น Barents = แบเร็นตส์

3.3 คำหรือพยางค์ที่มีพยัญชนะไม่ออกเสียงอยู่หน้าตัวสะกด ที่ยังมีพยัญชนะตามหลังมาอีก ให้ตัดพยัญชนะที่อยู่หน้าตัวสะกดออก และใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตไว้บนพยัญชนะตัวสุดท้าย เช่น world = เวิลด์ (ไม่ใช่ เวิร์ล)

4. การใช้ไม้ไต่กฐ์ ควรใช้ในกรณีต่อไปนี้

4.1 เพื่อให้เห็นแตกต่างจากคำไทย เช่น ล็อก = log (ให้ต่างจากคำว่า ลอก ในภาษาไทย)

4.2 เพื่อช่วยให้ผู้อ่านแยกพยางค์ได้ถูกต้อง เช่น โอค็อตสค์ = Okhotsk

5. การใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์ การเขียนคำทับศัพท์ ไม่ต้องใส่เครื่องหมายวรรณยุกต์ ยกเว้นในกรณีที่กำลังมีเสียงซ้ำกับคำไทย จนทำให้เกิดความสับสน อาจใส่เครื่องหมายวรรณยุกต์ได้ เช่น coma = โคม่า (ไม่ใช่ โคมา)

6. พยัญชนะซ้อน (double letter) คำที่มีพยัญชนะซ้อนเป็นตัวสะกด ถ้าเป็นศัพท์ทั่วไป ให้ตัดออกตัวหนึ่ง เช่น football = ฟุตบอล แต่ถ้าเป็นศัพท์ทางวิชาการหรือวิสามานยนามให้เก็บไว้ทั้ง 2 ตัว โดยใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตไว้ที่ตัวท้าย เช่น cell = เซลล์ (ไม่ใช่ เซล) ถ้าพยัญชนะซ้อนอยู่กลางศัพท์ให้ถือว่า พยัญชนะซ้อนตัวแรกเป็นตัวสะกดของพยางค์หน้า และพยัญชนะซ้อนตัวหลังเป็นพยัญชนะต้นของพยางค์ต่อไป เช่น broccoli = บรอกโคลี

7. คำที่ตัวสะกดของพยางค์หน้าออกเสียงเป็นพยัญชนะต้นของพยางค์ตัวต่อไปด้วยให้ถือหลักเกณฑ์ดังนี้

7.1 ถ้าสระของพยางค์หน้าเป็นเสียงสระอะ ซึ่งเมื่อทับศัพท์ต้องใช้รูปไม้หันอากาศ ให้ซ้อนพยัญชนะตัวสะกดของพยางค์หน้า เข้าอีกตัวหนึ่งเพื่อเป็นพยัญชนะต้นของพยางค์ต่อไป เช่น double = ดับเบิล

7.2 ถ้าสระของพยางค์หน้าเป็นสระอื่นที่ไม่ใช่สระอะ ให้ทับศัพท์ตามรูปพยัญชนะภาษาอังกฤษ โดยไม่ต้องซ้อนพยัญชนะ เช่น California = แคลิฟอร์เนีย

7.3 ถ้าเป็นคำที่เกิดจากการเติมปัจจัย เช่น -er, -ing, -ic, -y และการทับศัพท์ตามรูปพยัญชนะภาษาอังกฤษคั่งข้อ 7.2 อาจทำให้ออกเสียงผิดไปจากภาษาเดิมมาก ให้ซ้อนพยัญชนะตัวสะกดของพยางค์ต้นอีกหนึ่งเพื่อให้เห็นเค้าคำเดิม เช่น booking = บุกกิง

8. คำประสมที่มีเครื่องหมายยัติภังค์ (hyphen) ให้ทับศัพท์โดยเขียนติดต่อกันไป เช่น Cross-stitch = ครอสสติชต์ซ์ (ไม่ใช่ ครอส-สติชต์ซ์) ยกเว้นในกรณีที่เป็นศัพท์ทางวิชาการหรือวิสามานยนาม ให้คงไว้ เช่น Cobalt-60 = โคบอลต์-60

9. คำประสมซึ่งในภาษาอังกฤษเขียนแยกกัน เมื่อทับศัพท์ให้เขียนติดกันไปไม่ต้องแยกคำตามภาษาเดิม เช่น night club = ไนต์คลับ

10. คำคุณศัพท์ที่มาจากคำนาม ซึ่งมีปัญหาว่าจะทับศัพท์ในรูปคำนามหรือคำคุณศัพท์นั้น ให้ถือหลักเกณฑ์ดังนี้

10.1 ถ้าคำคุณศัพท์นั้นมีความหมายเหมือนคำนาม หรือหมายความว่า “เป็นของ” หรือ “เป็นเรื่องของ” คำนามนั้น ให้ทับศัพท์ในรูปคำนาม เช่น hyperbolic curve = ส่วนโค้งไฮเพอร์โบลา (ไม่ใช่ ส่วนโค้งไฮเพอร์โบลิก)

10.2 ถ้าคำคุณศัพท์นั้นมีความหมายว่า “เกี่ยวข้องกับ” หรือ “เกี่ยวเนื่องจาก” คำนามนั้น ให้ทับศัพท์ในรูปคำนามโดยใช้ คำประกอบ เจริง แบบ อย่าง ทาง ชนิด ระบบ ฯลฯ แล้วแต่ความหมาย เช่น electronic power conversion = การแปลงผันกำลังเชิงอิเล็กทรอนิกส์

10.3 ในกรณีที่การทับศัพท์ในรูปคำนามตามข้อ 10.1 และข้อ 10.2 ทำให้เกิดความหมายกำกวมหรือคลาดเคลื่อน ให้ทับศัพท์ในรูปคำคุณศัพท์ เช่น metric system = ระบบเมตริก (ไม่ใช่ ระบบเมตร)

11. คำคุณศัพท์ที่มาจากชื่อบุคคล ให้ทับศัพท์ตามชื่อของบุคคลนั้น ๆ โดยใช้คำประกอบของ แบบ ระบบ ฯลฯ แล้วแต่ความหมาย เช่น Euclidean geometry = เรขาคณิตระบบยูคลิด ยกเว้นในกรณีที่คำคุณศัพท์ที่มาจากชื่อบุคคล เป็นชื่อเฉพาะที่เป็นที่รู้จักกันทั่วไปในแต่ละวงการ ซึ่งอาจสังเกตได้จากการที่ในภาษาอังกฤษไม่ได้ใช้อักษรตัวใหญ่ขึ้นต้น ให้ทับศัพท์ในรูปคำคุณศัพท์

12. คำคุณศัพท์เกี่ยวกับชนชาติต่าง ๆ ให้ทับศัพท์ในรูปคำนามที่เป็นชื่อประเทศ เช่น Swedish people = คนสวีเดน (ไม่ใช่ คนสวีดิช) Hungarian dance = ระบำฮังการี (ไม่ใช่ ระบำฮังกาเรียน) ยกเว้นชื่อที่เคยใช้มานานแล้ว ได้แก่ ...เยอรมัน ...กรีก ...ไอริช ...ดัตช์ ...สวีต ...อังกฤษ และ ...อเมริกัน เช่น เรือกรีก (ไม่ใช่ เรือกรีซ) รถอเมริกัน (ไม่ใช่ รถอเมริกา)

13. การวางตำแหน่งคำคุณศัพท์ในคำทับศัพท์ ให้ถือหลักเกณฑ์ดังนี้

13.1 คำคุณศัพท์ที่ประกอบคำนามที่เป็นภาษาไทย หรือเป็นคำทับศัพท์ แต่ได้ใช้ในภาษาไทยมาจนถือเป็นคำไทยแล้ว ให้วางคำคุณศัพท์ไว้หลังคำนาม เช่น cosmic ray = รังสีคอสมิก

13.2 ถ้าทั้งคำคุณศัพท์และคำนามเป็นคำทับศัพท์ที่ยังไม่ถือเป็นคำไทย ให้ทับศัพท์ตรงตามศัพท์เดิม เช่น Arctic Circle = อาร์กติกเซอร์เคิล (ไม่ใช่ วงกลมอาร์กติก)

13.3 ถ้าต้องการเน้นว่าคำนามนั้นเป็นสิ่งที่มีความหมาย และคำคุณศัพท์ที่ประกอบเป็นชนิดหนึ่งของคำนามนั้น อาจทับศัพท์โดยใช้คำประกอบ แบบ ชนิด ระบบ ฯลฯ มาแทรกไว้ระหว่างคำนามกับคำคุณศัพท์ เช่น normal matrix = เมทริกซ์แบบนอร์แมล

14. คำย่อ ให้เขียนชื่อตัวอักษรนั้น ๆ ลงเป็นภาษาไทย และให้เขียนโดยไม่ต้องใส่จุดและไม่เว้นช่องไฟ ดังนี้

A = เอ	B = บี	C = ซี	D = ดี	E = อี	F = เอฟ
G = จี	H = เอช	I = ไอ	J = เจ	K = เค	L = แอล
M = เอ็ม	N = เอ็น	O = โอ	P = พี	Q = คิว	R = อาร์
S = เอส	T = ที	U = ยู	V = วี	W = ดับเบิลยู	
X = เอกซ์	Y = วาย	Z = แซด			

15. คำทับศัพท์ที่ผูกขึ้นจากตัวย่อ ซึ่งอ่านออกเสียงได้เสมือนคำคำหนึ่ง มิได้ออกเสียงเรียงตัวอักษร ให้เขียนตามเสียงที่ออกและไม่ต้องใส่จุด เช่น UNESCO = ยูเนสโก

16. ตัวย่อชื่อบุคคล ให้เขียนโดยใส่จุด และเว้นช่องไฟระหว่างชื่อกับนามสกุล เช่น D.N. Smith = ดี.เอ็น. สมิท

2.3 หลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาจีนในภาษาไทย

ในการถอดอักษรภาษาจีนเป็นตัวอักษรไทย ราชบัณฑิตยสถาน (2550 : 1 - 2) ได้กำหนดหลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาจีนในภาษาไทยไว้ดังนี้

1. หลักเกณฑ์นี้ใช้สำหรับเขียนทับศัพท์คำภาษาจีน ที่เขียนด้วยอักษรโรมันระบบพินอิน (Pīnyīn System) แต่เพื่อความสะดวกแก่การเขียนทับศัพท์ภาษาจีนที่ใช้ระบบอื่น ได้แก่ ระบบเวด-ไจลส์ (Wade-Giles System) ระบบเยล (Yale System) และระบบจู้ฮิน (Zhùyīn Fúhào System) ซึ่งยังมีปรากฏในหนังสือต่าง ๆ อยู่มาก จึงได้เทียบเสียงของระบบดังกล่าวไว้ด้วย

2. การเทียบเสียงสระและพยัญชนะ ให้ถือตามตารางการเทียบเสียงสระและพยัญชนะภาษาจีน และตัวอักษรในตารางแทนอักษร โรมันทั้งตัวตาม (ตัวเล็ก) และตัวนำ (ตัวใหญ่)

3. เครื่องหมายกำกับเสียงวรรณยุกต์ในระบบพินอิน ระบบจู๋ยิ่น ฝูอ่าว และระบบเฮลโซ่ ส่วนในระบบเวด-ไจลส์ใช้ 1 2 3 4 เทียบได้กับเสียงวรรณยุกต์ไทยได้ดังนี้

เสียงหนึ่ง ˉ หรือ 1 เทียบเท่าเสียงสามัญ¹

เสียงสอง ´ หรือ 2 เทียบเท่าเสียงจัตวา

เสียงสาม ˇ หรือ 3 เทียบเท่าเสียงเอก² (ยกเว้นเมื่ออยู่หน้าพยางค์ที่มีเสียงสาม ˇ ให้ออกเสียงเป็นเสียงสอง ´ โดยคงเครื่องหมายเสียงสาม ˇ เช่น Kǒng Zǐ = โกงจื่อ หรือ ข่งจื่อ ให้ออกเสียงว่า "โง่งจื่อ" หรือ "ขงจื่อ")

เสียงสี่ ˋ หรือ 4 เทียบเท่าเสียงโท

คำที่ออกเสียงเบาจะไม่มีเครื่องหมายวรรณยุกต์กำกับ

4. เสียงสระในภาษาจีน ไม่มีความแตกต่างระหว่างเสียงสั้นกับเสียงยาวเหมือนในภาษาไทย โดยปรกติพยางค์ที่มีเสียงวรรณยุกต์เป็นเสียงหนึ่ง เสียงสอง และเสียงสาม จะออกเป็นเสียงสั้นหรือเสียงยาวก็ได้ ยกเว้นเสียงสี่ จะออกเสียงสั้นเสมอ

5. เครื่องหมายพินทุที่อยู่ใต้ตัวพยัญชนะแสดงว่าพยัญชนะตัวนั้น ๆ ออกเสียงควบกล้ำกับตัวที่ตามมา ยกเว้นตัว ห ที่มีเครื่องหมายพินทุกำกับจะออกเสียงควบกล้ำและเ็นอักษรนำด้วย เช่น Huá = หวา Huái = ไหว/หุวย

6. เสียงพยัญชนะจีนซึ่งเทียบได้กับพยัญชนะไทยที่มีอักษรคู่ (อักษรสูงมีเสียงคู่กับอักษรต่ำ) ได้ให้ไว้ทั้ง 2 ตัว เช่น ฉ ช ฝ ฝ ให้เลือกใช้ตามหลักการผันเสียงวรรณยุกต์ของไทย เช่น ฉา ชือ เฟิน ฟั้น

ในกรณีที่เ็นอักษรเดี่ยว ซึ่งในการผันวรรณยุกต์ต้องใส่ ห นำ ถ้าอักษรเดียวนั้นเป็นตัวควบกล้ำให้แทรกตัว ห ไว้ระหว่างตัวควบกล้ำเพื่อให้อ่านได้สะดวก เช่น yún = ยุนวิน

7. เสียงสระผสมในภาษาจีนบางเสียง เมื่อถอดเป็นอักษรไทยแล้วจะมีเสียงพยัญชนะ ข หรือ ว อยู่ด้วย ให้ใส่เครื่องหมายพินทุใต้ตัวพยัญชนะต้นซึ่งผสมกับสระนั้น เช่น jiǒng = จย่ง yuè = เยว่

¹ เสียงหนึ่งในภาษาจีนกลางใกล้เคียงกับเสียงสามัญในภาษาไทย

² เสียงสามในภาษาจีนกลางใกล้เคียงกับเสียงเอก+เสียงจัตวาในภาษาไทย

8. พยัญชนะที่มีเครื่องหมายทวนจากมาตกำกับในคำทับศัพท์ให้ออกเสียงด้วย เช่น érzī = เออร์จี
fēi = เฟย์

9. ในการเขียนทับศัพท์ภาษาจีน การแยกคำให้ยึดตามต้นฉบับ ยกเว้นคำที่ใช้ในภาษาไทยจนเป็นที่ยอมรับแล้ว เช่น Kǒng Zǐ = ขงจื๊อ (ขงจื่อ)

ตารางเทียบเสียงสระภาษาจีน

งานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้เขียนถ่ายเสียงสระและพยัญชนะจากภาษาจีนเป็นอักษรไทย ตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชบัณฑิตยสถานกำหนดไว้ ดังนี้ (2550 : 3 - 10)

ตาราง 1 การเทียบเสียงสระจากภาษาจีนเป็นตัวอักษรไทย

เสียงสระภาษาจีน			ระบบ พินอิน	ระบบ เวด-ไจลส์	ระบบ เฮด	ระบบ ยูอิน ฝูฮ่าว	ตัวอักษร ที่ใช้	ตัวอย่าง	ความหมาย
ระบบ พินอิน	ระบบ เวด-ไจลส์	ระบบ เฮด							
A									
a	a	a	ㄚ	-ะ (เสียง เบา)	ma [หมา]	ใหม่/หรือ			
				-า	mā [มา]	แม่			
ai	ai	ai	ㄞ	-ไ	tài [ไท่]	เกินไป			
				-าย	mǎi [ไหม/	ซื้อ			

เสียงสระภาษาจีน				ตัวอักษร ที่ใช้	ตัวอย่าง	ความหมาย
ระบบ พินอิน	ระบบ เวด-ไจลส์	ระบบ เยล	ระบบ ยูนิ ยู่อ่าว			
					หุ่มา่ย	
an	an	an	ㄢ	ัน	kàn [คั่น]	ดู, มอง, อ่าน
				-าน	lán [หลัน/ หลาน]	สีน้ำเงิน
ang	ang	ang	ㄤ	ั้ง	chàng [ชั่ง]	ร้องเพลง
				-าง	cháng [ฉิ่ง/ ฉาง]	บ่อย ๆ
ao	ao	au	ㄠ	เ-า	bào [เป่า]	สูบลม
				-าว	gāo [เกา/กาว]	สูง
E						
e	o, oh	e	ㄝ	เ-อ	lè [เล่อ]	สนุก, ยินดี
e (เมื่อตามหลัง y)	eh	e	ㄝ	เ-	yè [เย]	ใบไม้

เสียงสระภาษาจีน				ตัวอักษร ที่ใช้	ตัวอย่าง	ความหมาย
ระบบ พินอิน	ระบบ เวด-ไจลส์	ระบบ เยล	ระบบ จูยีน ฝูอ่าว			
é	ไม่ปรากฏสระนี้ในระบบเวด- ไจลส์ และระบบเยล		世	เอ	é [เอ้]	(คำอุทาน)
ei	ei	ei	ㄟ	เอ๋	èi [เฟย์]	บิน
en	en	en	ㄣ	เ็น	bĕn [เปิ่น]	เต็ม (ลักษณ นาม)
eng	eng	eng	ㄥ	เ็ง	dĕng [เติง]	คอย
er (ไม่ผสมกับ พยัญชนะต้น)	erh	er	儿	เอร์	èr [เออร์]	สอง
l						
i	i	i	—	อี	nǐ [หนี่]	เธอ
i (เมื่อตามหลัง c, ch, r, s, sh,	ih (เมื่อ ตามหลัง tz	—r (เมื่อตามหลัง se และ s ใช้ z)	ไม่ ปรากฏ รูป	อี (เสียง เบา)	érzi [เออร์จี้]	ลูกชาย

เสียงสระภาษาจีน				ตัวอักษร	ตัวอย่าง	ความหมาย
ระบบ พินอิน	ระบบ เวด-ไจลส์	ระบบ เยด	ระบบ จูยีน ฝูฮ่าว	ที่ใช้		
z และ zh)	และ sz ใช้ u, ü)			ื่อ	shǐ [ชี้อ]	ใช้
ia ³	ia	ya	一 丫	เีย	jiā [เจีย]	บ้าน
ian	ien	yan	一 马	เียน	tiān [เทียน]	ฟ้า
iang	iang	yang	一 尤	เียง	niáng [เหนียง]	ผู้หญิง
iao	iao	you	一 么	เี่ยว	biǎo [เปี้ยว]	นาฬิกา
ie ⁴	ieh	ye	一 世	เีย	jiè [เจ็ย]	ขิม
in	in	in	一 ㄣ	ิน	lín [หลิน]	ป่าไผ่
ing	ing	ing	一 ㄥ	อิง	dīng [ติง]	ตะปู

³⁴ สระ ia และ ie เป็นหน่วยเสียงที่คล้ายกับเสียงสระเอียในภาษาไทย ดังนั้นจึงทับศัพท์สระ ia และ ie ด้วยสระเอีย เช่น jiā [เจีย] = บ้าน jiè [เจ็ย] = ถนน อย่างไรก็ตาม ia และ ie ออกเสียงต่างกันเล็กน้อยคือ อี+อา และ อี+เอ ตามลำดับ

เสียงสระภาษาจีน				ตัวอักษร ที่ใช้	ตัวอย่าง	ความหมาย
ระบบ พินอิน	ระบบ เวด-ไจลส์	ระบบ เยด	ระบบ จูยีน ฝู่ฮ่าว			
iong (ใช้เฉพาะกับ j, q, x)	iung	yung	ㄩㄥ	-ยง	xióng [ซุยง]	ดูร้าย
				xióng [ลุยง]	หมี	
				qióng [ลุยง]	ยากจน	
				jiǒng [จฺย่ง]	เก็บเงิน, ทำ ให้เงิน	
iu	iu	you	一又	อิ้ว	niú [หนิว]	วัว
o						
o (เมื่อตามหลัง b, f, m, p, w ออกเสียง uo)	o	wo	ㄛ	อ้ว	mō [มัว]	คด้า
o	o	o	ㄛ	โ	ōyō [โไอโย]	(คำอุทาน)
ong	ung	ung	ㄨㄥ	-ง	lóng [หลง]	มังกร

เสียงสระภาษาจีน				ตัวอักษร ที่ใช้	ตัวอย่าง	ความหมาย
ระบบ พินอิน	ระบบ เวด-ไจลส์	ระบบ เยล	ระบบ จูยิ่น ผู้อ่าว			
ou	ou	ou	又	โ-ว	lóu [ไหลว]	ตึกสูง
u						
u	u	u	ㄨ	ู	bù [บู]	ไม่
ü (เมื่อตามหลัง j, q, x, y เขียนลดทอนเป็น u แต่เมื่อตามหลัง n, l ให้คงรูปเดิมคือ ü)	ü	yu	ㄩ	วี	yú [ยูหวี] nǚ [นุหวี]	ปลา ผู้หญิง
ua	ua	wa	ㄨㄚ	ัว	guā [กวาง]	แดง
uai	uai	wai	ㄨㄞ	ไ-ว -วาย	guāi [ไกว/ กาย]	ว่านอนสอน ง่าย
uan	uan	wan	ㄨㄢ	-วัน	duàn [ตวัน/ตุ]	ผ้าต่วน

เสียงสระภาษาจีน				ตัวอักษร ที่ใช้	ตัวอย่าง	ความหมาย
ระบบ พินอิน	ระบบ เวด-ไจลส์	ระบบ เยล	ระบบ จูยีน ฝูฮ่าว			
				-วาน	วาน]	
üan (เมื่อตามหลัง j, q, x, y เขียนลดรูปเป็น uan)	üan	ywan	ㄩ ㄢ	-เวียน	quàn [คว่าน]	ชักชวน, ตักเตือน
uang	uang	wang	ㄨ ㄤ	-วัง -วาง	guāng [กวาง/ กวาง]	แสง
üe (เมื่อตามหลัง j, q, x, y เขียนลดรูปเป็น ue แต่เมื่อตามหลัง n, l ให้คงรูปเดิมคือ üe)	ueh	ywe	ㄩ ㄝ	-อู่ว	yuè [เยว่ว] nüè [นุ่ว]	เดือน, พระจันทร์ ไข้จับสั้น
ui	ui	wei	ㄨ ㄟ	อูย	huí [หุย]	กลับ

เสียงสระภาษาจีน				ตัวอักษร ที่ใช้	ตัวอย่าง	ความหมาย
ระบบ พินอิน	ระบบ เวค-ไจลส์	ระบบ เยล	ระบบ จูยีน ฝูอ่าว			
un (uen)	un	wun	ㄨㄣ	ุ่น	dùn [ตุ๋น]	ท่อ
ün (เมื่อตามหลัง j, q, x, y เขียนลดรูปเป็น un)	un	yun	ㄩㄣ	ูวิน	yún [ยฺหวิน]	เมฆ
uo ⁵	uo, o	wo	ㄨㄛ	ัว	guó [กั๋ว]	ประเทศ

⁵ สระ ua และ uo เป็นหน่วยเสียงที่คล้ายกับเสียงสระอัวในภาษาไทย ดังนั้นจึงทับศัพท์สระ ua และ uo ด้วยสระเอีย เช่น huā [ฮัว] = ดอกไม้ huǒ [ฮั่ว] = ไฟอย่างไรก็ตาม ua และ uo ออกเสียงต่างกันเล็กน้อยคือ อุ+อา และ อุ+ออ ตามลำดับ

ตาราง 2 การเทียบเสียงพยัญชนะจากภาษาจีนเป็นตัวอักษรไทย

เสียงพยัญชนะภาษาจีน				ตัวอักษร ที่ใช้	ตัวอย่าง	ความหมาย
ระบบ พินอิน	ระบบ เวด- ไจลส์	ระบบ เยล	ระบบ จูยีน ผู้ฮ่าว			
b	p	b	ㄅ	บ	bā [ปา]	แปด
c	ts', tz'	ts	ㄘ	ฉ, ช	cán [ฉัน/ฉาน]	ตัวไหม
					cāng [ฉัง/ชาง]	คางข้าว
ch ⁶	ch	ch	ㄑ	ฉ, ช	chá [ฉา]	ชา
					chī [ฉือ]	กิน
d	t	d	ㄉ	ด	dà [ต้า]	ใหญ่
f	f	f	ㄝ	ฝ, ฟ	fén [เฟิน]	เผา
					fàn [ฟั่น/ฟ่าน]	ข้าว, อาหาร
g	k	g	ㄍ	ก	gē [เกอ]	พี่ชาย

⁶ เป็นเสียงกักเสียดแทรก (affricate) เวลาออกเสียงปลายลิ้นต้องงอขึ้น ไปแตะที่เพดานแข็ง

เสียงพยัญชนะภาษาจีน				ตัวอักษร ที่ใช้	ตัวอย่าง	ความหมาย
ระบบ พินอิน	ระบบ เวด- ไจลส์	ระบบ เยล	ระบบ จูยีน ฝูฮ่าว			
h	h	h	ㄏ	ห, ฮ	hào [เห่าเห่าว]	ดี
					hē [เฮอ]	ดื่ม
j	ch (j)	j (y)	ㄐ	จ	jiāng [เจียง]	แม่น้ำ
k	k'	k	ㄑ	ข, ค	kuí [คุย]	หัวหน้า, ตัวการ
					kàn [กั้น]	ดู, มอง, อ่าน
l	l	l	ㄌ	ล	lái [ไหล/หลาย]	มา
m	m	m	ㄇ	ม	mā [มา]	แม่
n	n	n	ㄋ	น	nán [หนั้น/ หนาน]	ผู้ชาย
p	p'	p	ㄆ	ผ, พ	pá [ปา]	กลาน
					pō [พั่ว]	เนิน, เนินเขา

เสียงพยัญชนะภาษาจีน				ตัวอักษร ที่ใช้	ตัวอย่าง	ความหมาย
ระบบ พินอิน	ระบบ เวด- ไจลส์	ระบบ เยล	ระบบ จื๋ยิน ผู้ฮ่าว			
q	ch' (i)	ch (y)	ㄑ	ฉ, ช	qián [เฉียน]	เงินใช้สอย
					qiáng [เฉียง]	ปั้น
r	j	r	ㄖ	ร	rén [เหริน]	คน
s	s, ss, sz	s	ㄙ	ซ, ส	sān [ซัน/ซาน]	สาม
					sǎo [เส้า/สาว]	กวาด, ปัดกวาด
sh ⁷	sh	sh	ㄕ	ฉ, ช	shéng [เจิง]	เชือก
					shū [ชู]	หนังสือ
t	t'	t	ㄊ	ถ, ท	Táng [ถัง/ถาง]	ชื่อราชวงศ์
					tā [ทา]	เขา (สรรพนาม)

⁷ เป็นเสียงเสียดแทรก (fricative) เวลาออกเสียงปรายลิ้นงอขึ้น ไปใกล้เพดานแข็ง แต่ต้องไม่แตะเพดานแข็ง
อย่างไรก็ตาม ก็มีความนิยมเขียนแทน sh ด้วย ซ, ส เพื่อให้แตกต่างจาก ch

เสียงพยัญชนะภาษาจีน				ตัวอักษร ที่ใช้	ตัวอย่าง	ความหมาย
ระบบ พินอิน	ระบบ เวด- ไจลส์	ระบบ เขต	ระบบ จู้ยิ่น ฝูฮ่าว			
w	w	w	ไม่ปรากฏ รูป	ว	wán [วัน/วาน] wǒ [หว่าว]	หมั่น ฉั่น
w (เมื่อตาม ด้วยสระ u จะไม่ออก เสียง)	w	w	ไม่ปรากฏ รูป	-	wǔ [อู่]	ห้า
x	hs	sy	T	ซ, ส	xiāng [เซียง] xié [เสี่ย]	หอม รองเท้า
y	y	y	ไม่ปรากฏ รูป	ย	yín [หยิน]	แร่เงิน
y (เมื่อตาม ด้วยสระ i และไม่มี ตัวสะกด)	yi	y	ไม่ปรากฏ รูป	-	yī [อี]	หนึ่ง

เสียงพยัญชนะภาษาจีน				ตัวอักษร ที่ใช้	ตัวอย่าง	ความหมาย
ระบบ พินอิน	ระบบ เวด- ไจลส์	ระบบ เยล	ระบบ จู้ยิ่น ฝูฮ่าว			
จะไม่ออก เสียง)						
z	ts, tz	dz	ㄗ	จ	zǒu [โจ่ว]	เดิน
zh	ch	j	ㄗ	จ	zhàn [จั้น/จ้าน]	ยืน

2.4 ลักษณะของคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทยและภาษาจีน

- ลักษณะของคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทย

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงลักษณะของคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทยไว้แตกต่างกัน ดังนี้

ดิเรกชัย มหัทธนะสิน (2516 : 106 - 108) อธิบายว่า การยืมคำภาษาอังกฤษเข้ามาใช้ในภาษาไทยมีหลายวิธี แบ่งได้ดังนี้

1. การลากเข้าความ (Popular Etymology) คือการนำเอาภาษาอังกฤษที่แปลความไม่ได้มาแปลงเสียงเพื่อลากเข้าความให้ได้ เช่น อยู่ในฟอร์ม (uniform) ฟุตบาท (footpath) กาแฟ (coffee) กัดฟันมัน (government) เป็นต้น

2. การตัดคำ (Chipping Words) คำบางคำต้องตัดคำให้สั้น เนื่องจากใช้นาน ๆ เกิดการกร่อนเสียง และเพื่อความสะดวกรวดเร็วแต่ได้ใจความ เช่น กิโล (kilogram, kilometre) เบ็ด (double) เบอร์ (number) ดิก (dictionary) เป็นต้น

3. การทับศัพท์ (Phonetic Substitution) แบ่งเป็นหมวด ๆ ดังนี้

- 3.1 หมวดเครื่องมือเครื่องใช้ทั่วไป เช่น นอต (nut) เป็นต้น
- 3.2 หมวดพยาบาล เช่น ปลาสเตอร์ (plaster) เอกซเรย์ (x-ray) เป็นต้น
- 3.3 หมวดยา เช่น วัคซีน (vaccine) ทิงเจอร์ (tincture) เป็นต้น
- 3.4 หมวดน้ำมัน เช่น เบนซีน (benzene) ดีเซล (diesel) เป็นต้น
- 3.5 หมวดเครื่องบิน เช่น บอลลูน (balloon) เฮลิคอปเตอร์ (helicopter) เป็นต้น
- 3.6 หมวดเครื่องยนต์ เช่น เบรก (brake) แบตเตอรี่ (battery) เป็นต้น
- 3.7 หมวดยานพาหนะ เช่น บัส (bus) แท็กซี่ (taxi) เป็นต้น
- 3.8 หมวดห้างร้าน เช่น บาร์ (bar) เป็นต้น
4. บัญญัติศัพท์ใหม่ เช่น ปฐมนิเทศ (orientation) ทักษนาจร (tour) กระสวน (pattern) เป็นต้น

ในภาษาไทยมีวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1. ดึงเสียงคำอังกฤษให้เข้ากับเสียงอย่างไทย เช่น คัสซี่ (chassis) ยอย (joint)
2. ใช้คำภาษาอังกฤษทับศัพท์ไปพลาง ๆ จนกว่าเราจะสร้างคำใหม่ขึ้นได้ จึงเลิกใช้คำทับศัพท์นั้น เช่น โรงแรม (hotel) สลากกินแบ่ง (lottery) พิพิธภัณฑ์ (museum) เป็นต้น
3. ใช้คำอังกฤษทับศัพท์เป็นคำไทยสามัญและใช้ได้ทั่วไป เช่น บ๊อย (boy) เค้ก (cake) กอล์ฟ (golf) โกล์ฟ (golf) เป็นต้น

ทองสุข เกตุโรจน์ (2535 : 95 - 99) ได้เสนอการยืมคำภาษาอังกฤษมาใช้ในภาษาไทยมีมากถึง 6 ลักษณะ ดังนี้

1. ทับศัพท์ เช่น โกล์ฟ ไอศกรีม เครดิท ฟาร์ม ฟิล์ม ก๊อ๊ก เป็นต้น
2. ทับศัพท์เสียงเปลี่ยนไป เช่น เสียงสระเปลี่ยนไป sign ออกเสียงเป็น เซ็น การลากเข้าความ เช่น ประเก็น มาจาก packing การตัดพยางค์ เช่น คิว มาจาก tutor เป็นต้น
3. ใช้คำไทยแปลคำอังกฤษ ต้องใช้คำบาลีสันสกฤต หรือคำเขมรเข้ามาช่วย เช่น background (ภูมิหลัง) เป็นต้น
4. ใช้คำบาลีสันสกฤตแปลคำภาษาอังกฤษ ส่วนมากเป็นคำสมาสที่สร้างขึ้นในภาษาไทย เช่น วารสาร (journal) ภัตตาคาร (restaurant) ทักษะ (skill) เป็นต้น
5. ใช้คำบาลีสันสกฤตหรือภาษาอังกฤษซ้อนหรือประสมกับคำไทย เช่น bus (รถเมล์) motorcycle (รถมอเตอร์ไซค์) เป็นต้น
6. ความหมายหายไป ความหมายของคำยืมภาษาอังกฤษอาจหายไปในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

6.1 เปลี่ยนความหมายกว้างออก แบ่งเป็น 2 ลักษณะ

6.1.1 ลักษณะที่เพิ่มความหมายมากขึ้น คือ คำภาษาอังกฤษเดิมมีความหมายน้อยอย่าง แต่เมื่อนำมาใช้กับภาษาไทยเพิ่มความหมายอื่นเข้าไปอีก เช่น fan ตัดมาจาก fanatic หมายถึง ผู้หลงใหล หรือสนับสนุนคนเก่งในด้านกีฬาหรือการแสดง เรานำมาใช้ตามความหมายเดิมแล้ว ยังหมายถึง คู่รัก สามี หรือภรรยา

6.1.2 ลักษณะที่ใช้ในความหมายกว้าง ๆ ไม่เจาะจง คือ คำภาษาอังกฤษเดิมมีความหมายอยู่ในวงจำกัด แต่เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทยความหมายกลับกว้างออกไป เป็นการขยายตัวด้านเนื้อที่ ไม่ใช่ด้านจำนวน เช่น bungalow ภาษาอังกฤษหมายความว่า กระท่อมมักทำด้วยไม้ มีชั้นเดียว แต่ภาษาไทยหมายถึง บ้านพักตากอากาศได้ดูนโถง

6.2 ความหมายแคบลง หมายถึง คำภาษาอังกฤษเดิมมีหลายความหมาย แต่ภาษาไทยใช้เพียงความหมายเดียว หรือสองความหมายเท่านั้น เช่น free ภาษาอังกฤษหมายถึง อิสระ ไม่ขึ้นแก่ใคร วางจากกิจการงาน ไม่มีกฎบังคับคอยควบคุม ไม่ต้องเสียเงิน ในภาษาไทยใช้ความหมายว่า ไม่ต้องเสียเงิน เช่น ตัวฟรี

6.3 ความหมายย้ายที่ คือ คำภาษาอังกฤษเดิมมีความหมายอย่างหนึ่ง แต่ภาษาไทยนำมาใช้ให้มีความหมายอีกอย่างหนึ่ง เช่น fit ในภาษาอังกฤษมีความหมายหนึ่งว่า ขนาดพอดีตัว ภาษาไทยนำมาใช้ความหมายว่า คับ

นิตยา กาญจนะวรรณ (2538 : 69 – 70) กล่าวว่า คนไทยมีวิธีดัดแปลงคำภาษาอังกฤษมาใช้ อยู่แล้ว 3 วิธี คือ การยืมปน การยืมแปล และการสร้างคำ ดังนี้

1. การยืมปน มีลักษณะเป็นลูกผสมระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษ คำหลักอาจจะเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษก็ได้ ภาษาอังกฤษอาจจะมาทั้งคำ หรือเป็นเพียงส่วนหนึ่งของคำก็ได้ ที่เป็นคำภาษาอังกฤษทั้งคำในความหมายเดิมก็มี ตัวอย่างเช่น เครื่องเบตเตอร์ เครื่องไคนะโม ลูกบอลลูกหนัง (ฟุตบอล ตัดมาจาก football team) รถสตีม (สตีม ตัดมาจาก steam car)

2. การยืมแปล เป็นการแปลโดยตรง หรืออาจจะดัดแปลงบ้างเล็กน้อย เช่น แรงม้า (จาก horsepower) รถยนต์ (จาก motor car) รถไอ (จาก steam car) ทางรถไฟ (จาก way + car + fire, car + fire = train) รถไฟฟ้า (จาก car + fire + sky, fire + sky = electricity)

3. การสร้างคำ เป็นการตีความจากสิ่งใหม่ ๆ หรือความคิดใหม่ ๆ เช่น แรงไฟ (volt) ลูกสวรรค์ (balloon) ตู้เย็น (refrigerator)

ทั้งหมดนี้ถือได้ว่าเป็นการยืมแบบดัดแปลงความหมาย วิธียืมอีกวิธีหนึ่งก็คือการดัดแปลงเสียง เป็นการเทียบเสียงอังกฤษเข้ากับเสียงไทย โดยไม่สนใจว่าความหมายตรงกับคำเดิมหรือไม่ เช่น สถานี (station) กะปิตัน (captain) ตะเล็ปเต็ป (telegraph)

จากการแบ่งประเภทลักษณะคำยืมภาษาอังกฤษของนักวิชาการดังกล่าวสรุปได้ว่า ภาษาไทยมีลักษณะการใช้คำยืมภาษาอังกฤษ ได้แก่ คำยืมคงเดิม คำยืมแปรเสียง คำยืมซ้อนคำ คำซ้อนประสมคำ และคำยืมความหมายหายไป แสดงให้เห็นว่า ปัจจุบันคำยืมภาษาอังกฤษมีบทบาทและอิทธิพลต่อภาษาไทยเป็นอย่างมาก จนอาจจะกล่าวได้ว่า ไม่มีวันใดที่คนไทยไม่ได้ใช้คำยืมภาษาอังกฤษสื่อสารในชีวิตประจำวัน

อย่างไรก็ตาม ในส่วนของคำทับศัพท์ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการใช้คำยืมภาษาอังกฤษ หากพิจารณาถึงลักษณะของคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทยแล้ว พบว่า คำยืมภาษาอังกฤษในลักษณะการทับศัพท์ของผู้ใช้ภาษาไทย แบ่งออกได้มากถึง 11 ลักษณะ (รัชตพล ชัยเกียรติธรรม, 2548 : 43 – 52) ซึ่งผู้วิจัยใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

1. การทับศัพท์คงเดิมเหมือนภาษาอังกฤษ คือการนำภาษาอังกฤษมาดัดเสียงเป็นอักษรภาษาไทย แบ่งเป็น 5 ประเภท

1.1 การทับศัพท์คงเดิมแบบเต็มคำ เป็นคำทับศัพท์ที่ภาษาไทยนำมาใช้ในความหมายเหมือนกับภาษาอังกฤษ ตัวอย่าง

เป็คปุม 3 ทศวรรษ Sting ก่อนคอนเสิร์ตในไทย

concert : การดนตรีสากลแบบหนึ่งใช้เครื่องดนตรีวงใหญ่ อาจมีนักร้องด้วย

1.2 การทับศัพท์คงเดิมแบบย่อบางพยางค์ เป็นคำทับศัพท์ที่ภาษาอังกฤษใช้ตัดคำ และภาษาไทยนำมาใช้ทับศัพท์ตัดคำเช่นกัน ตัวอย่าง

“การสื่อสารสมัยนี้ติดต่อกันทางอีเมลรวดเร็วและประหยัดเงินมากที่สุด”

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : e – mail ตัดจากคำว่า electronics mail : จดหมายหรือข้อความที่ส่งผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องหนึ่งไปยังอีกเครื่องหนึ่งได้ทั่วทุกมุม โลก ภายในเวลาไม่นานโดยผ่านเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ต

1.3 การทับศัพท์คงเดิมแบบย่อคำ เป็นคำทับศัพท์ที่ภาษาอังกฤษใช้ย่อคำ และภาษาไทยก็นำมาใช้ทับศัพท์ย่อคำเช่นกัน ตัวอย่าง

“ข้อมูลจากซีดีแผ่นนี้ได้มาจากอินเทอร์เน็ต”

CD ย่อจากคำว่า compact disc : แผ่นบันทึกข้อมูลขนาดพกพา ในระบบดิจิทัล โดยเก็บข้อมูลได้ทั้งภาพและเสียง

1.4 การทับศัพท์คงเดิมแบบผิดหน้าที่ของคำ เดิมภาษาอังกฤษใช้หน้าที่ของคำอย่างหนึ่ง แต่ภาษาไทยกลับนำมาใช้อีกหน้าที่หนึ่ง แต่มีความหมายเช่นเดียวกัน เช่น ภาษาอังกฤษใช้เป็นคำนาม แต่ภาษาไทยนำมาใช้ทั้งเป็นคำนามและคำกริยาดังคำว่า คอร์รัปชัน (corruption)

“นักการเมืองสมัยนี้คอร์รัปชันกันมาก”

หากวิเคราะห์โครงสร้างของประโยคนี้ เห็นว่า ขาดคำกริยา เพราะคอร์รัปชัน (corruption) ในภาษาอังกฤษเป็นคำนาม ต้องแก้เป็นคำกริยา คือ คอร์รัปต์ (corrupt) แต่ความเป็นจริงเราไม่เคยใช้ว่า คอร์รัปต์ ส่วน คอร์รัปชัน ที่ใช้เป็นคำนามถูกต้องตามหน้าที่ของคำตามภาษาอังกฤษอย่างคำขวัญที่ได้ยินกันคุ้นหูว่า “ช่วยกำจัดคอร์รัปชันให้สิ้น เพื่อแผ่นดินไทยอยู่รอด” เพราะคำกริยา “กำจัด” ต้องตามด้วยกรรม ซึ่งเป็นคำนาม ดังเช่น กำจัดมด กำจัดขยะ

1.5 การทับศัพท์คงเดิมแบบเลือกภาษา แบ่งเป็น 2 ประเภท

1.5.1 เลือกใช้ระหว่างคำทับศัพท์กับคำไทย ภาษาไทยเลือกใช้ทั้งคำทับศัพท์และคำไทยในบริบทของคำที่แตกต่างกัน ดังคำว่า เริ่ม หากใช้เป็นคำไทยมักตามด้วยคำกริยา เช่น เริ่มเรียน เริ่มทำงาน เริ่มกิน ฯลฯ ถ้าเป็นคำทับศัพท์ตรงกับคำว่า สตาร์ท (start) ใช้ในกรณีการคิดเครื่องยนต์ของยานพาหนะต่าง ๆ เช่น สตาร์ทรถ สตาร์ทเรือ จะไม่ใช้ว่า เริ่มรถ เริ่มเรือ หรือบางครั้งใช้แค่ สตาร์ท ก็ได้ ดังในคำขวัญโครงการรณรงค์เมาไม่ขับของรัฐบาลว่า “ตั้งสติก่อนสตาร์ท” หรือใช้เกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาประเภทความเร็วที่ต้องจับเวลา เช่น วายน้ำ วิ่งแข่ง แข่งรถ เป็นต้น ซึ่งมักใช้ประสมกับคำไทยว่า จุดสตาร์ท (จุดเริ่มต้น)

1.5.2 เลือกใช้ระหว่างภาษาอังกฤษแบบอังกฤษ (British English) กับภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน (American English) ทั้งสองแบบเป็นภาษาอังกฤษเหมือนกัน แต่บางคำใช้ต่างกัน กลับมีความหมายเหมือนกัน ในภาษาไทยเลือกใช้ทั้งสองแบบ แบ่งเป็น

1.5.2.1 เลือกการออกเสียง คำคำเดียวกันและมีความหมายเหมือนกัน แต่ออกเสียงต่างกัน เช่น dancer ภาษาอังกฤษแบบอังกฤษว่า ดานเซอร์ (ดีอัน – เซอร์) แต่ภาษาอังกฤษแบบอเมริกันว่า แคนเซอร์ (เด็น – เซอร์) ซึ่งคนไทยส่วนใหญ่มักอ่านเป็นภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน

1.5.2.2 เลือกการใช้คำ คำที่มีความหมายเหมือนกัน แต่กลับใช้คำต่างกัน เช่น แพลต (flat : ภาษาอังกฤษแบบอังกฤษ) อพาร์ทเมนต์ (apartment : ภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน) ในภาษาไทย แพลต หมายถึง ห้องชุด ตามปกติประกอบด้วยห้องนอน ห้องรับแขก ห้องครัว ห้องน้ำ พร้อมอยู่ในชั้นเดียวกันและรวมอยู่ในตึกเดียวกัน สำหรับอยู่อาศัยหรือให้เช่า ซึ่งมีความหมายไม่ต่างจากอพาร์ทเมนต์ เพียงแต่ผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่า แพลต เป็นอาคารของรัฐบาล เช่น แพลตการเคหะฯ แพลตตำรวจ แต่ อพาร์ทเมนต์ เป็นอาคารของเอกชน บางครั้งเลือกใช้เฉพาะภาษาอังกฤษแบบอังกฤษเท่านั้น เพราะเป็นคำศัพท์ที่ออกเสียงสั้นกว่าภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน เช่น ลิฟต์ (lift) สั้นกว่า elevator เป็นต้น

2. การทับศัพท์เสียงเปลี่ยนไป เป็นการใช้อักษรทับศัพท์ที่อาจมีเสียงเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย ทั้งนี้เพื่อความสะดวกและเพื่อเป็นการผ่อนแรงในการออกเสียงตามลักษณะของภาษาไทย ซึ่งการทับศัพท์ลักษณะนี้พบมากในสมัยก่อน ชื่อบุคคล เช่น เจมส์ คราวฟอร์ด (James Crawford) ฮันเตอร์ บาร์นีย์ (Hunter Barney) นายแร็งกิน (Mr. Rankin) หรือ อาจเป็นคำทั่วไป เช่น ตะลึบแป้ป (telegraph) กัดพื้มนัน (government) คารอต (carrot) ฟอสฟอรัส (phosphorus) เป็นต้น

ปัจจุบัน ตัวอย่างคำทับศัพท์ข้างต้น ได้เปลี่ยนเสียงใกล้เคียงกับภาษาอังกฤษมากขึ้น หรือบางคำมีศัพท์บัญญัติเกิดขึ้นคือ โทรเลข (telegraph) และ รัฐบาล (government) แต่ยังคงพบลักษณะการทับศัพท์เช่นนี้อยู่ แบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้

2.1 เสียงพยัญชนะต้นเปลี่ยนไป น่าสังเกตว่า การออกเสียงภาษาอังกฤษไม่ตรงตามพยัญชนะต้นเสมอไป เช่น cat อ่านว่า แคท cell กลับอ่านว่า เซลล์ ทั้ง ๆ ที่พยัญชนะต้นเป็นตัว c เหมือนกัน ตรงข้ามกับภาษาไทยที่พยัญชนะต้นไม่เปลี่ยนเสียงแต่อย่างใด กล่าวคือ ตัวเขียนกับเสียงสอดคล้องกัน แต่เมื่อใช้เป็นคำทับศัพท์จะเปลี่ยนเสียงพยัญชนะต้นในภาษาอังกฤษเล็กน้อย เช่น ตัว G (จี) J (เจ) ออกเสียง จ แต่ในภาษาไทยเป็นเสียง ข ตัวอย่าง ยิปซัม (gypsum) ยิปซี (gypsy, gipsy) ยิมนาสติก (gymnastic) ยีน (jean) ยีราฟ (giraffa) เยชู (Jesus) เย็บ (jap) แยม (jam) อย่างไรก็ตาม บางคำไม่ออกเสียง ย แต่ออกเสียงพยัญชนะต้นเสียง จ ตามภาษาอังกฤษเหมือนคำว่า แจ๊ส (jazz) เจ็ต (jet : เครื่องบินเจ็ต) เป็นต้น

2.2 เสียงสระเปลี่ยนไป เช่น คำว่า เซ็น ซึ่งมาจากภาษาอังกฤษว่า sign อ่านออกเสียงว่า ไชน เป็นการเปลี่ยนเสียงสระอะ เป็นเสียงสระ ไอ หมายถึง ลงลายมือชื่อ บางครั้งคำว่า เซ็น นิยมใช้ประสมกับคำไทย เช่น ลายเซ็น หรือ เซ็นชื่อ ตัวอย่าง

“คนที่เป็นการที่ต้องแจกจ่ายเซ็นแก่แฟน ๆ”

“ช่วยเซ็นชื่อในเอกสารตรงนี้ด้วยนะคะ”

2.3 เสียงพยัญชนะท้ายเปลี่ยนไป พยัญชนะท้ายหรือตัวสะกดของไทยมี 8 มาตรฐานคือ แม่กก แม่กด แม่กบ แม่กน แม่กม แม่กง แม่เกย และแม่เกอว การใช้คำทับศัพท์อาจจะมีเสียงพยัญชนะท้ายเหมือนกับภาษาไทยได้ แต่ไม่เน้นเสียงพยัญชนะท้ายออกมาอย่างชัดเจนอย่างภาษาอังกฤษ เช่น โรแมนติก (romantic) เบรก (break) คาวบอย (cowboy) กิง (king) ปิกอัป (pick up) ฯลฯ

บางครั้งใช้วิธีเทียบเสียงเหมือนกับการออกเสียงในภาษาบาลีสันสกฤต เช่น สัตว์ ตัวสะกดต เป็นเสียง ด และ กาล ตัวสะกด ล เป็นเสียง น ตัวอย่าง ฟุตบอล (football) นิยมออกเสียงเป็น ฟุด – บอน แต่บางครั้งนิยมออกเสียงตามเจ้าของภาษา เช่น อีเมล (e-mail) ไม่ออกเสียงว่า อี – เมน

หากคำทับศัพท์นั้นมีพยัญชนะท้ายหลายตัว เราเลือกออกเสียงเพียงตัวเดียวที่เป็นตัวแรกของพยัญชนะท้าย ส่วนการเขียนให้ใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตที่ตัวสุดท้ายของพยัญชนะท้าย เช่น แบงก์ (bank) จะออกเสียงพยัญชนะท้ายเสียง ง เท่านั้น

2.4 เสียงวรรณยุกต์เปลี่ยนไป ภาษาอังกฤษไม่มีเสียงวรรณยุกต์กำหนดความหมายของคำเหมือนกับภาษาไทย ดังนั้น คำทับศัพท์คำหนึ่งอาจออกเสียงวรรณยุกต์ได้หลายเสียง แต่สื่อความหมายอย่างเดียวกัน ดังที่พระยาอุปกิตศิลปสารแนะนำว่า คำฝรั่งที่ถอดออกเป็นอักษรไทยนั้น จะออกเสียงอย่างไรก็ตามใจเถิด เพียงให้ถูกสระ พยัญชนะที่เขียนไว้ก็แล้วกัน ส่วนเสียงวรรณยุกต์ เสียงสั้นหรือเสียงยาวจะกำหนดให้เหมือนสำเนียงเดิมของเราก็แล้วแต่ จะอ่านว่า ลอนดอน หรือลันดัน ก็ตามใจ เดนมาร์ก จะอ่านว่า เดน - มาก เดน - ม้าก ก็ได้ (คณะอนุกรรมการเผยแพร่เอกลักษณ์ของไทย, 2526 : 111) แต่บางครั้งเสียงวรรณยุกต์เปลี่ยนไป กลับทำให้ความหมายของคำทับศัพท์แตกต่างกันได้ ดังนี้

2.4.1 เสียงวรรณยุกต์เปลี่ยนไปตามบริบทของคำ ปกติ top อ่านว่า ท็อป (เสียงวรรณยุกต์ตรี) เช่น เขาได้คะแนนท็อปวิชาภาษาไทย ในขณะที่ โครงการ “หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์” ที่

รัฐบาลยุคพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เรียกว่า OTOP (ย่อมาจาก One Tambon One Product) พยางค์ TOP ที่เขียนเหมือน top กลับออกเสียงวรรณยุกต์เอก เป็น โอ – ถือบ

2.4.2 เสียงวรรณยุกต์เปลี่ยนไปตามหน้าที่ของคำ stamp ออกเสียง สะ – แคม เป็น คำนามหมายถึง ดวงตราไปรษณียากร หรือที่นิยมเรียกทับศัพท์ว่า สะ – แคม (เขียนว่า แสคมป์) หากเปลี่ยนเสียงเป็น สะ – แต้ม กลายเป็นคำกริยา หมายถึง ประทับตรา เช่น เชอสะแต้มบัตรจอครดแล้ววี่ยัง อีกตัวอย่าง คำว่า Mike เป็นชื่อบุคคล (วิสามานยนาม) ออกเสียงสั้น ๆ ว่า “มัย” แต่ mic เป็นชื่อทั่วไป (วิสามานยนาม) ออกเสียงว่า “ไม” ตัดจากคำว่า ไมโครโฟน (microphone : เครื่องขยายเสียง) แต่ทั้งสองคำเขียนเหมือนกันว่า “ไมค์”

2.4.3 เสียงวรรณยุกต์เปลี่ยนไปตามคำศัพท์ card ออกเสียง ก้าด (การ์ด : บัตร) guard ออกเสียง กาด (การ์ด : ผู้คุ้มครอง, ผู้ปกป้อง) หรือที่นิยมเรียกว่า บอดีการ์ด (body guard)

3. การซ้อนคำ เป็นการซ้อนความหมายของคำทับศัพท์และคำไทย เป็นการแปลความหมายจากคำทับศัพท์เป็นภาษาไทย คำที่ซ้อนกันมีความหมายคล้ายกัน เมื่อซ้อนแล้วความหมายไม่เปลี่ยนแปลงไป แบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

3.1 การซ้อนคำที่ตัดคำทับศัพท์ หรือคำไทยอย่างใดอย่างหนึ่งออกได้ก็ไม่ทำให้เสียความหมาย ซึ่งมีลักษณะการใช้ 2 รูปแบบ ดังนี้

3.1.1 คำทับศัพท์ซ้อนกับคำไทย (คำทับศัพท์ + คำไทย)

“เขาถูกแบนห้ามลงสนามแข่งขันตลอดปีนี้” (ban)

“ตำรวจพยายามบล็อกสกัดกันไม่ให้คนร้ายหนีไปได้” (block)

3.1.2 คำไทยซ้อนกับคำทับศัพท์ (คำไทย + คำทับศัพท์)

“บริการรับตรวจเช็คเครื่องยนต์ฟรีช่วงหน้าฝนนี้” (check)

“รับแบบฟอร์มใบสมัครสมาชิกได้ที่นี้ค่ะ” (form)

3.1.3 คำไทยซ้อนระหว่างคำทับศัพท์ (คำไทย + คำทับศัพท์ + คำไทย)

“นักร้องเมื่อไม่พอใจในที่ประชุมก็เดินวอล์กเอาต์ออกไป” (walk out)

3.2 การซ้อนคำที่ตัดคำทับศัพท์ออกไม่ได้ แต่ตัดคำไทยออกได้

3.2.1 คำทับศัพท์ซ้อนกับคำไทย (คำทับศัพท์ + คำไทย)

“ผู้หญิงบางคนชอบใส่วิกผมเปลี่ยนทรงไปเรื่อย ๆ” (wig)

3.2.2 คำไทยซ้อนกับคำทับศัพท์ (คำไทย + คำทับศัพท์)

“เสื้อเชิ้ตตัวนี้ตัวละเท่าไร” (shirt)

การใช้คำทับศัพท์ลักษณะนี้ส่วนมากจะบอกว่าสิ่งของนั้นมีคุณลักษณะอย่างไร เช่น เสื้อ เป็นอาภรณ์ที่ใช้ปกปิดร่างกายส่วนบน แต่ถ้าต้องการเจาะจงลงไปว่าเป็นเสื้อแบบใด ให้ใช้คำทับศัพท์เป็นคำขยายได้คือ เสื้อเชิ้ต เสื้อแจ็กเกต เสื้อโอเวอร์โค้ด ฯลฯ เราจะทราบทันทีว่าเสื้อนั้นมีลักษณะอย่างไร หรืออาจไม่ใช้ว่า “เสื้อ” บอกเพียงคำทับศัพท์เท่านั้นก็ได้

4. การประสมคำ เป็นการใช้คำทับศัพท์ร่วมกับคำภาษาอื่นในลักษณะการประสมคำที่เป็นลักษณะของกลุ่มคำ ดังนี้

4.1 คำทับศัพท์ประสมกับคำไทย มีทั้งหน่วยคำอิสระและหน่วยคำไม่อิสระ หน่วยคำอิสระหมายถึง คำที่ใช้เพียงลำพังได้และมีความหมาย เช่น โต๊ะ แมว บ้าน ไฟ ฯลฯ ส่วนหน่วยคำไม่อิสระคือ คำที่ใช้เพียงลำพังไม่ได้ ต้องหาคำอื่นมาช่วยทำให้มีความหมายขึ้นมา เช่น นัก ผู้ ชาว มีการใช้ 3 ลักษณะ ดังนี้

4.1.1 คำไทยที่ประกอบด้วยหน่วยคำอิสระ + คำทับศัพท์ ส่วนมากเป็นคำที่บอกคุณลักษณะของสิ่งนั้นว่าทำมาจากอะไร หรือมีสารเคมีชนิดใดเป็นส่วนประกอบสำคัญในการใช้ของสิ่งนั้น โดยคำไทยเป็นถึงของ และคุณลักษณะสิ่งของหรือสารเคมีเป็นคำทับศัพท์ เช่น กางเกงยีน (jean) เชือกไนลอน (nylon) ดุงพลาสติก (plastic) ผ้าคัตคอต (cotton) เตาแก๊ส (gas) เครื่องบินเจ็ท (jet) นอกจากนี้ยังมีคำไทยเป็นภาคประธาน และคำทับศัพท์เป็นภาคแสดง เช่น พนักงานเสิร์ฟ (serve) ผู้เซฟ (save) หมวกกันน็อก (knock) รถทัวร์ (tour) เป็นต้น

4.1.2 คำไทยที่ประกอบด้วยหน่วยคำอิสระ + คำทับศัพท์ที่ประกอบด้วยหน่วยคำไม่อิสระ เช่น ว่างเกอร์ ว่าง เป็นคำกริยาหน่วยคำอิสระ ส่วนเกอร์ นำลักษณะพยางค์ประกอบท้าย -cr ในภาษาอังกฤษ ซึ่งเมื่อเติมท้ายคำกริยาหมายถึง ผู้กระทำกริยานั้น

4.1.3 คำทับศัพท์ + คำไทยที่ประกอบด้วยหน่วยคำอิสระ พบไม่มากในลักษณะนี้ เช่น ทีมชาติ (team) โบกแดง (bow) ฟลอร์เดินรำ (floor) ปัมน้ำมัน (pump) เป็นต้น

4.1.4 คำไทยที่ประกอบด้วยหน่วยคำไม่อิสระ + คำทับศัพท์ พบหน่วยคำไม่อิสระ คือคำว่า นัก และตามด้วยชื่อกีฬาประเภทต่าง ๆ เช่น นักกอล์ฟ (golf) นักฟุตบอล (football) นักเทนนิส (tennis) เป็นต้น

4.2 คำบาลีสันสกฤตประสมกับคำทับศัพท์ มักได้ยินกันทุกวันในช่วงพายุกรณอากาศคือ คำว่า องศาเซลเซียส (celsius) และข่าวกีฬาที่มีชื่อสมาคมต่าง ๆ เช่น สมาคมรักบี้ (rugby) สมาคมวอลเลย์บอล (volleyball) เป็นต้น

4.3 คำฝรั่งเศสประสมกับคำทับศัพท์ คือ โชเฟอร์ (chauffeur) + แท็กซี่ (taxi) แต่เรานิยมใช้ว่าคนขับรถแท็กซี่มากกว่า หรือไม่ก็ใช้เป็นคำทับศัพท์ภาษาฝรั่งเศสเท่านั้นว่า โชเฟอร์ ซึ่งนอกจากหมายถึงคนขับรถส่วนตัวแล้ว เรายังนำมาใช้ในความหมาย คนขับรถทั่วไป ด้วย ตัวอย่าง “เอ...ไปเที่ยวแม่ฮ่องสอนคราวนี้ใครจะเป็นโชเฟอร์ให้ละ”

4.4 คำญี่ปุ่นประสมกับคำทับศัพท์ คาราโอเกะ เป็นภาษาญี่ปุ่นที่เกิดขึ้นใหม่ โดยนำคำว่า คารา (kara) ซึ่งแปลว่า “ว่างเปล่า” มาผสมกับคำยืมจากภาษาอังกฤษว่า “โอเกะ” (จากคำว่า orchestra) รวมความแล้วมีความหมายถึง เพลงที่มีแต่เสียงดนตรีไม่มีนักร้อง แต่มีเนื้อร้องปรากฏเลื่อนไปตามส่วนล่างของจอ เพื่อให้คนที่ชอบร้องเพลงได้ร้องไปตามทำนองและได้ดูภาพสวย ๆ ที่อาจจะเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับเพลงนั้น ๆ ก็ได้ (นิคชา กาญจนะวรรณ, 2547 : 45)

4.5 คำทับศัพท์ประสมกับคำจีน คำว่า ทิม (icam) + ได้ฝุ่น เป็นการนำคำเปรียบเทียบของผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ หมายถึง คณะนักวิ่งที่มีไฟเพ้าวิ่งได้รวดเร็วมาก ดูดั่งลมพายุได้ฝุ่น เช่น ทิมได้ฝุ่นไทยชีวทองแดง นอกจากนี้ยังพบการใช้คำสแลงว่า ไฮ (high) + ซ้อ หมายถึง หญิงชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีฐานะทางการเงินค่อนข้างดี และชอบแต่งตัวแสดงฐานะของตน มักปรากฏตัวตามงานสังคมหรูหราต่าง ๆ เป็นลักษณะการเลียนเสียงกับคำว่า ไฮโซ (high society)

5. การทับศัพท์ความหมายกลายเป็น

5.1 ความหมายกว้างออก หมายถึง คำภาษาอังกฤษเดิมมีความหมายน้อยอย่าง ภาษาไทยกลับเพิ่มความหมายอื่นเข้าไปอีก เช่น แฟน (fan) คัดจากคำว่า fanatic หมายถึง ผู้หลงใหลหรือสนับสนุนคนเก่งในด้านกีฬาหรือการแสดง เรานำมาใช้ตามความหมายภาษาอังกฤษ แล้วยังหมายถึง คู่รัก, สามีหรือภรรยา ก็ได้ (ทองสุก เกตุโรจน์, 2535 : 99) นอกจากนี้ ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ได้นำคำทับศัพท์มาใช้ในลักษณะนี้เช่นกัน

“ภัยร้ายในห้องพัก” ดร.เพชรบูรณ์เช็งกิบิล แก๊งดาวเหลือง ปล้นขึ้นใจ น.ศ.สาว?!

ปกติ เช็คบิล (check bill) หมายถึง การตรวจสอบบัญชีหรือใบเสร็จ นิยมใช้เรียกเก็บเงินตามร้านอาหาร แต่ในบริบทดังกล่าว หมายถึง ข่า หรือจัดการ

ยังมีใช้อีกหลายคำ เช่น ฮัลโล (hello) หมายถึง การทักทาย การกล่าวคำสวัสดิ มักใช้สื่อสารทางโทรศัพท์ บางครั้งอาจหมายถึง โทรศัพท์ก็ได้ เช่น แก๊งค์ลูกค้าฮัลโล อีกตัวอย่าง แจ็กพ็อต (jackpot) ปกติหมายถึงรางวัลใหญ่ในการแข่งขัน แต่เราอาจหมายถึง ความโชคร้ายเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็ได้ ตัวอย่าง “แจ็กพ็อตเลยเธอ ฉันโดนเผื่อออฟฟิศรับโทรศัพท์ช่วงวันหยุดคริสต์มาสปีนี้”

5.2 ความหมายแคบลง คำภาษาอังกฤษเดิมมีหลายความหมาย แต่เรากลับเลือกใช้เพียงหนึ่งหรือสองความหมายเท่านั้น เช่น ฟรี (free) หมายถึง อิสระ, ไม่ขึ้นแก่ใคร, ไม่มีกฎข้อบังคับคอยควบคุม, ว่างจากกิจการงาน, ไม่ต้องเสียเงิน เรามักใช้ความหมายว่า ไม่ต้องเสียเงิน เช่น ตัวฟรี อีกตัวอย่าง เทอม (term) หมายถึง ภาคเรียน, วาระ, เงื่อนไข, ข้อความ, พจน์ (ในวิชาพีชคณิต) เราใช้ในความหมายว่า ภาคเรียน (ของสถาบันการศึกษา), วาระ (การทำงานของรัฐบาล) (ทองสุก เกตุโรจน์, 2535 : 99 - 100)

คอลัมน์ (column) หมายถึง เสากลม, สิ่งของที่รูปร่างเหมือนกับเสา เช่น คิวไฟฟ้าสูงเหมือนเสา, ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ หรือหนังสือพิมพ์ หน้าหนึ่งอาจมีหลายคอลัมน์, คอลัมน์ในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารที่มีการแสดงความคิดเห็นของนักเขียน, กองทหารที่ตั้งเป็นแถวเป็นแนว เรานำมาใช้มากที่สุดคือ คอลัมน์ในสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ของนักเขียน เช่น หนังสือ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร ฯลฯ

5.3 ความหมายย่ำที่ หมายถึง คำภาษาอังกฤษเดิมมีความหมายอย่างหนึ่ง แต่เรากลับนำมาใช้มีความหมายอีกอย่างหนึ่ง เช่น ฟิต (fit) หมายถึง ขนาดพอดีกับตัว เรานำมาใช้ในความหมายว่า คับ (ทองสุก เกตุโรจน์, 2535 : 100)

ดรัมเมเยอร์ (drum major) หมายถึง ผู้นำวงดนตรีของนักดนตรี โดยเฉพาะกองทัพทหาร (Sally Wehmeier, 2000 : 359) เราใช้ความหมาย ผู้ที่ถือไม้คทาเดินนำวงดนตรีใช้ในกระบวนแม่ โดยเฉพาะการกีฬา เม้าท์ (mouth) หมายถึง ปาก แต่เรานำมาใช้ว่า นินทา ชุบซิบ เล่าลือ

อีกคำที่มักพบเป็นประจำคือ บิ๊ก (big) ปกติ หมายถึง ใหญ่ แต่เราใช้กับกลุ่มคนที่มีตำแหน่งใหญ่โตทางด้านการเมือง หรือหน่วยงานทั้งของรัฐบาลและเอกชน เช่น ศาลนัดตัดสินคดี “บิ๊กขรก.” ทูจริด และหากเป็นบุคคลใช้ บิ๊ก เป็นคำนำหน้าชื่อ เช่น วันนี้ของ “บิ๊กหอย” ธวัชชัย สัจจกุล เรียบง่ายแต่ไฟยังแรง

6. การซ้ำคำ เป็นการใช้คำทับศัพท์คำเดียวกันนำมากล่าว 2 ครั้ง และใช้ไม้มักแทนคำท้ายที่ซ้อนกับคำต้น เช่น แพน ๆ เป็นการใช้คำซ้ำที่ซ้ำคำนามแสดงพหูพจน์ บอกว่านามนั้นมีจำนวนมากกว่าหนึ่ง ตัวอย่าง แพน ๆ ของตติงเชื่อว่าเขาคือศิลปินที่มีภูมิปัญญาทางความคิดและภาษา

7. การทับศัพท์เทคนิคเฉพาะด้าน คำทับศัพท์บางคำใช้ได้เฉพาะในวงการสาขาอาชีพใดอาชีพหนึ่งเท่านั้น เช่น แพทย์ สถาปนิก วิศวกร นักวิทยาศาสตร์ เป็นต้น ในที่นี้ขอยกตัวอย่างศัพท์เทคนิคเฉพาะด้านที่ผู้คนนิยมใช้กันแพร่หลาย คือ กีฬา คอมพิวเตอร์ ภาพยนตร์ และเพลง

7.1 ศัพท์เทคนิคเฉพาะด้านกีฬา กองทราบกันดีว่าชื่อประเภทกีฬาต่าง ๆ ส่วนมากใช้เป็นคำทับศัพท์ทั้งสิ้น แม้ว่าแต่ก่อนเคยใช้เป็นคำไทยมาแล้ว แต่ก็ไม่ได้ติดปาก เช่น ฟุตบอล (หมากแข้ง : football) บาสเกตบอล (ยัดห่วง : basketball) โบว์ลิ่ง (ทอยแก่น : bowling) แต่ก็มีบางประเภทที่ใช้คำไทย เช่น มวย วายน้ำ เป็นต้น ซึ่งกีฬาแต่ละประเภทมีศัพท์เทคนิคเฉพาะด้านที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้

ฟุตบอล (football) : มิดฟิลด์ (mid-field) หมายถึง ตำแหน่งผู้เล่นที่อยู่กองกลางสนาม, ฟรีคิก (free kick) ลูกเตะกินเปล่า

บาสเกตบอล (basketball) : ชู้ต (shoot) หมายถึง การโยนลูกบาสเกตบอลให้เข้าห่วง

กอล์ฟ (golf) : แคดดี้ (caddie) หมายถึง ผู้ถือถุงนักกอล์ฟ และช่วยให้คำปรึกษา, พาร์ (par) หมายถึง จำนวนครั้งที่กำหนดไว้สำหรับตีลูกลงหลุม, โฮลอินวัน (hole in one) หมายถึง การตีลูกครั้งเดียวลงหลุม

7.2 ศัพท์เทคนิคเฉพาะด้านคอมพิวเตอร์ อธิบายเกี่ยวกับระบบการทำงานของคอมพิวเตอร์มักเป็นคำใหม่ ๆ ซึ่งราชบัณฑิตยสถานและผู้ใช้ภาษาต่างเลือกใช้ทั้งคำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติที่เหมือนและแตกต่างกัน ดังนี้

7.2.1 ราชบัณฑิตยสถานให้ใช้ทับศัพท์ ผู้ใช้ภาษาใช้ตาม เช่น โฮมเพจ (home page) เวิลด์ไวด์เว็บ (World Wide Web : WWW)

7.2.2 ราชบัณฑิตยสถานให้ใช้ได้ทั้งคำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ แต่ผู้ใช้ภาษาเลือกคำทับศัพท์ เช่น ส่วนชุดคำสั่ง หรือ ซอฟต์แวร์ (software) คอมพิวเตอร์วางตั้ง หรือ แล็ปท็อปคอมพิวเตอร์ (laptop computer)

7.2.3 ราชบัณฑิตยสถานให้ใช้ศัพท์บัญญัติ แต่ผู้ใช้ภาษาเลือกใช้คำทับศัพท์ เช่น จานบันทึก หรือ ดิสก์ (disc) ลบทิ้ง, ลบออก, ลบ หรือ คีลิต (delete) เพิ่ม, เพิ่มข้อมูล หรือ ไฟล์ (file) บรรจุ, ภาระ หรือ โหลด (load)

จากลักษณะการใช้คำทับศัพท์ของผู้ใช้ภาษาดังกล่าว เห็นว่า ผู้ใช้ภาษาเลือกใช้คำทับศัพท์มากกว่า ศัพท์บัญญัติ อาจเป็นเพราะราชบัณฑิตยสถานคิดคำไทยขึ้นมาไม่ทันเทคโนโลยี ทำให้ต้องใช้ทับศัพท์ไปพลาง ๆ ก่อน เมื่อผู้ใช้ภาษาใช้จนติดปากแล้ว แม้ราชบัณฑิตยสถานคิดศัพท์บัญญัติขึ้นมาได้แล้ว แต่ได้รับความนิยมนิยมหรือติดอยู่ในภาษาบางอย่าง บางคนแทบไม่รู้ว่า ศัพท์บัญญัตินั้นคืออะไร และเมื่อรู้ความหมายที่แท้จริงแล้ว กลับกลายเป็นเรื่องตลกทางภาษาไปก็มี

7.3 ศัพท์เทคนิคเฉพาะด้านละครและภาพยนตร์ คือ คำทับศัพท์เฉพาะที่ใช้อธิบายเกี่ยวกับระบบการทำงานของกองถ่ายละครหรือภาพยนตร์ ดังตัวอย่างคำต่อไปนี้

โลเกชัน (location) หมายถึง สถานที่อื่นที่ใช้ในการถ่ายทำภาพยนตร์ นอกเหนือไปจากโรงถ่ายหรือสตูดิโอ

สแตนอิน (stand - in) หมายถึง ตัวยืนในตำแหน่งผู้แสดงนำ มีหน้าที่เลียนแบบแอ็กชันของดาราคานั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่และกล้องได้เตรียมจัดไฟและปรับกล้องล่วงหน้า เป็นการซ้อมก่อนที่ตัวจริงจะมาเข้ากล้องเพื่อการถ่ายทำจริง ๆ

เรตติ้ง (rating) หมายถึง การจัดลำดับชั้นนิยมของผู้ชมว่า มีความนิยมในรายการโทรทัศน์หรือภาพยนตร์เรื่องใดมากที่สุด ฉีน (scene) หมายถึง หน่วยย่อยของภาพยนตร์ ซึ่งประกอบด้วยข้อต่อหลาย ๆ ข้อต่อ ที่เกิดขึ้นในสถานที่เดียวกัน และมีแอ็กชันต่อเนื่องกันไป การต่อเนื่องของข้อต่อเหล่านี้ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่เป็นเหตุเป็นผลต่อกัน (บทมวดี จารูวร, 2528 : 5 - 141)

7.4 ศัพท์เทคนิคเฉพาะด้านเพลง คือคำทับศัพท์เฉพาะที่ใช้อธิบายเกี่ยวกับแนวเพลง ต่าง ๆ ว่ามีจังหวะของดนตรีอย่างไร เช่น อะคูสติค (acoustic) แนวเพลงที่ไม่ใช้เครื่องดนตรีไฟฟ้าประกอบการร้องเพลง อย่างเช่น กีตาร์โปร่ง แจ๊ส (jazz) แนวเพลงที่มีท่วงทำนองซ้ำ ทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์เคลิบเคลิ้มได้ง่าย โดยมีไวโอลินเป็นเครื่องดนตรีชิ้นหลัก ป๊อป (pop) แนวเพลงที่มีท่วงทำนองไม่สลับซับซ้อน ฟังติดหูง่าย และได้รับความนิยมในเวลาอันรวดเร็ว ร็อก (rock) แนวเพลงที่มีกีตาร์ไฟฟ้าเป็นเครื่องดนตรีหลัก สะดุด

(latin) แนวเพลงที่ดัดแปลงมาจากเพลงพื้นบ้านของประเทศสเปน ส่วนใหญ่มีจังหวะคึกคัก แร็ป (rap) แนวเพลงที่ใช้การพูดตามแบบฉบับของชนผิวดำ มักพูดเป็นทำนองตามจังหวะของคนตรี

8. การตัดเสียงพยางค์ เป็นการใช้คำทับศัพท์ที่ตัดบางส่วนของคำออกไป แบ่งได้ 5 ประเภทดังนี้

8.1 การตัดเสียงพยางค์หน้า และเฉพาะส่วนหลังมาใช้ ตัวอย่าง แหม! แต่งตัวซะ เดียร์นเซียจะไปเที่ยวทะเลละที แต่เอ๊ะ! แต่งหน้าเวอร์ไปหรือเปล่า อิม... ก็ดูสวยดีนะ อ้อ! แม่ขอเตือนนะว่า ดื่มนิดหน่อยก็พออย่าเบิ้ลหลายแก้ว เพราะเดี๋ยวมาแล้วขับรดซึ่งจะเกิดอุบัติเหตุได้นะ

เดียร์น (modern : ทันสมัย, สมัยใหม่) เคร (discotheque : สถานที่ที่เที่ยวยามราตรีที่เปิดเพลงให้แขกเต้นรำ) เวอร์ (over : มากเกินไป) เบิ้ล (double : สองเท่า ทวีคูณ ซ้ำสองหน) ซิ่ง (racing : การไปอย่างรวดเร็ว)

8.2 การตัดเสียงพยางค์หลัง และนำเฉพาะส่วนหน้ามาใช้ ตัวอย่าง แอร์บางคนมักชอบซื้อปของไอเทคอินเตอร์ อย่างคอมพ์ มาขายพวกไฮโซ หลายคนรวยจนนับแบงก์ไม่ทัน ต้องเอาไปคาวนคอนโดกันหมด

แอร์ (air hostess : พนักงานหญิงบริการบนเครื่องบิน) ซ้อป (shopping : การซื้อของ) ไฮเทค (high technology : วิทยาการขั้นสูงที่เกี่ยวกับศิลปะในการนำเอาวิทยาศาสตร์ประยุกต์เข้ามาให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติและอุตสาหกรรม) อินเตอร์ (international : นานาชาติ ระหว่างประเทศ) คอมพ์ (computer : ซีอีเล็กทรอนิกส์แบบอัตโนมัติทำหน้าที่เสมือนเครื่องสมองกล) ไฮโซ (high society : วงสังคมชั้นสูง วงผู้ดี) แบงก์ (bank note : ธนบัตร) คาวน (down payment : เงินงวดแรกที่จ่ายเพื่อซื้อสินค้าเงินผ่อน) คอนโด (condominium : ห้องชุดในตึกหลังใหญ่)

8.3 การตัดเสียงระหว่างพยางค์ นำเฉพาะส่วนกลางของพยางค์มาใช้ เช่น เขาเคยเป็นหลีดจู่พามาก่อน (หลีด : cheer leader : ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำในการให้กำลังใจนักกีฬา มักแต่งตัวสวยงาม และมีท่าทางการเต้นประกอบเพลงเชียร์ที่ร้อง โดยผู้ร่วมเชียร์บนอัฒจันทร์)

8.4 การตัดเสียงสลับพยางค์ คือ ตัดเสียงพยางค์คู่ (พยางค์ที่ 2 และ 4) ใช้เฉพาะเสียงพยางค์คู่ (พยางค์ที่ 1 และ 3) คือคำว่า มอไซค์ ตัดจากคำว่า มอเตอร์ไซเคิล (motorcycle : รถจักรยานยนต์)

8.5 การตัดเสียงกลางพยางค์ คือ ตัดเสียงพยางค์ด้านในของคำทั้งหมด โดยนำเสียงต้นและท้ายพยางค์มาใช้ เช่น ซูปตาร์ ตัดจากคำว่า ซูเปอร์สตาร์ (superstar : ดาวเด่น, ดารานักแสดงที่มีชื่อเสียงโด่งดัง)

9. การย่อคำ เป็นการใช้คำทับศัพท์โดยย่อ ด้วยการนำตัวอักษรตัวแรกของแต่ละพยางค์ในภาษาอังกฤษที่มาจากคำเต็ม มีทั้งคำย่ออย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ส่วนมากผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์มักใช้พาดหัวแบ่งเป็น

9.1 ย่อเฉพาะพยัญชนะในพยางค์แรกของคำ ฮ. (ฮอ) มาจากคำว่า เฮลิคอปเตอร์ (helicopter) เช่น ไซฮ.กุ่มกั้น – ผายาเสพติด 8 พันล้าน

9.2 ย่อเฉพาะพยัญชนะในแต่ละพยางค์

“เกรียงไกร”ยังเครียดแม้ได้ไปอลป.

อลป. มาจากคำเต็มว่า โอลิมปิก (Olympic) หมายถึง เรียกการแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศ ซึ่งจัดให้มีขึ้นทุก ๆ 4 ปี ในประเทศต่าง ๆ ตามแต่จะตกลงกันว่ากีฬาโอลิมปิก (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546 : 1402)

9.3 ย่อเฉพาะพยัญชนะในพยางค์แรกของแต่ละคำ เช่น ดีเจ (D.J. : Disc Jockey) ผู้เล่นแผ่นเสียงอาชีพที่สถานีวิทยุหรือสถานบันเทิง พิอาร์ (P.R. : Public Relations) ประชาสัมพันธ์ ผู้ที่ทำหน้าที่ติดต่อสื่อสารเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันถูกต้องระหว่างองค์กร สถาบัน กับ ประชาชน เอ็มวี (M.V. : Music Video) คอนเสิร์ต เป็นการแสดงเรื่องราวของเหตุการณ์ต่าง ๆ ถ่ายทอดออกมาเป็นภาพบนจอโทรทัศน์ โดยมีเสียงดนตรีประกอบเข้ากับเรื่องราว วีไอพี (V.I.P. : Very Important Person) บุคคลสำคัญ

10. การเติมคำข้างหลัง เป็นการใช้คำทับศัพท์ที่มีการเพิ่มคำข้างหลังเพื่อให้มีความหมายมากขึ้นกว่าเดิม เป็นวิธีสร้างคำในภาษาไทย โดยการยืมปัจจัย (suffix) ของภาษาอังกฤษมาใช้ ตัวอย่าง

เป็นโรค เทเลโฟนลิซึม ไม่หายจนถึงวันนี้ เห็นหนุ้ม หัซรากา ไซยเชื้อ วางเป็นไม่ได้ต้องแอบไปโทรศัพท์

คำท้ายพยางค์มาจาก อิซึม (ism) หมายถึง ลัทธิ หรือ ทฤษฎี เมื่อมารวมกับ เทโลโฟน (telephone) จึงน่าจะเขียนว่า เทเลโฟนิซึม (telephonism) หมายถึง คนที่ชอบโทรศัพท์อยู่ตลอดเวลา

11. การใช้คำทับศัพท์พร้อมคำแปล เป็นการใช้อำนาจทับศัพท์พร้อมคำกับแปลภาษาไทย ซึ่งจะบอกความหมายให้ทราบว่า คำภาษาต่างประเทศที่ใช้นั้นหมายถึงอะไร มักจะเป็นคำหรือกลุ่มคำ พบในภาษาเขียนมากกว่าภาษาพูด โดยอาจใช้คำว่า “หรือ” “คือ” หรือเครื่องหมายวงเล็บของคำหรือข้อความ แบ่งได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

11.1 คำแปลภาษาไทยอยู่ก่อนคำทับศัพท์ ตัวอย่าง “หุ่นยนต์” ในภาษาอังกฤษเรียกว่า Robot (โรบอต)

11.2 คำแปลภาษาไทยอยู่หลังคำทับศัพท์ ตัวอย่าง ผู้เชี่ยวชาญได้ตั้งชื่อไวรัสตัวนี้ว่า “สแกลล์” หรือ “หวัะโหลก”

จากลักษณะของคำทับศัพท์จากงานวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าเมื่อมีคำทับศัพท์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคำยืมจากภาษาอังกฤษที่ได้ใช้ในภาษาไทยเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทยในลักษณะต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้ (วิไลศักดิ์ กิ่งคำ, 2550 : 120 - 122)

1. การเปลี่ยนแปลงเสียงและคำ การยืมคำภาษาอังกฤษมาใช้ อาจมีการเปลี่ยนแปลงเสียงเพื่อความสะดวก และอีกประการหนึ่ง เนื่องจากเสียงบางเสียงไม่มีใช้ในภาษาไทย เช่น sh ch v z ฯลฯ เวลาเขียนเสียงพวกนี้จึงต้องมีการปรับปรุงให้ผิดไปจากเสียงเดิม เช่น “sign” ออกเสียงเป็น “เซ็น” “pipe” ออกเสียงเป็น “เป๊ป” เป็นต้น

2. การลากเข้าความ เป็นวิธีการเปลี่ยนแปลงเสียงของคำภาษาอังกฤษ เพื่อลากเข้าหาคำไทยที่คุ้นหูหรือแปลความหมายได้ด้วย เช่น “court shoes” เสียงภาษาไทยเป็น “คัตชู” “coffee” เสียงภาษาไทยเป็น “กาแฟ” เป็นต้น

3. การทับศัพท์ เป็นการยืมคำภาษาอังกฤษมาใช้โดยตรง ไม่มีการเปลี่ยนรูปคำหรือเสียง เช่น “กีวี” มาจาก “kiwi” “สวิต” มาจาก “swit” “เบียร์” มาจาก “beer” เป็นต้น

4. การบัญญัติศัพท์ เป็นวิธีการยืมภาษาอังกฤษมาใช้ โดยกำหนดคำให้มีความหมายตรงกับคำภาษาอังกฤษ ส่วนมากเป็นคำศัพท์เฉพาะ (Technical Term) เช่น “องค์กร” บัญญัติมาจาก “organization” “ภูมิหลัง” บัญญัติมาจาก “background” เป็นต้น

5. การตัดคำ เมื่อยืมคำอังกฤษมาใช้แล้ว ตัดคำให้พยางค์สั้นลง เพื่อสะดวกในการออกเสียง เช่น “กิโล” มาจาก “kilometre”, “kilogramme” “เบอร์” มาจาก “number” “บอล” มาจาก “football” เป็นต้น

6. ความหมายของคำเปลี่ยนไป ในการยืมคำในภาษาอังกฤษมาใช้ในภาษาไทย ทำให้ความหมายเปลี่ยนแปลงไป จำแนกได้ 3 ลักษณะดังนี้

6.1 ความหมายกว้างออก เมื่อเดิมคำที่ยืมมามีความหมายเฉพาะอย่าง แต่ภาษาไทยเอามาใช้ในความหมายหลายอย่าง เช่น “fan” (s) ความหมายเดิมคือ สนับสนุนคนเก่งในด้านกีฬาและการแสดง ภาษาไทยนำมาใช้เพิ่มขึ้นหมายถึง คู่รัก สามี หรือผู้สนับสนุนคนเก่งในด้านกีฬาและการแสดง

6.2 ความหมายแคบเข้า หมายความว่า คำเดิมนั้นมีความหมายหลายอย่าง เมื่อภาษาไทยยืมคำมาใช้ มีความหมายอยู่ในขอบเขตจำกัด เช่น “boy” ความหมายเดิมคือ เด็กชาย พนักงานรับใช้ ภาษาไทยนำมาใช้เพียง พนักงานรับใช้ free ความหมายเดิมคือ อิสระ ไม่ต้องเสียเงิน วางจากสะดวก ได้เปล่า ภาษาไทยนำมาใช้เพียง ไม่ต้องเสียเงิน

6.3 ความหมายย้ายที่ หมายถึง ไทยเรานำเอาคำยืมภาษาอังกฤษมาใช้ในความหมายที่แตกต่างจากภาษาเดิม เช่น “fit” ความหมายเดิมคือ เหมาะพร้อม สุขภาพอนามัย ขนาดพอดีตัว ภาษาไทยนำมาใช้เป็น คับ

การยืมคำภาษาอังกฤษเข้ามาใช้ในภาษาไทยเป็นจำนวนมากนั้น ย่อมมีผลทำให้ภาษาไทยมีลักษณะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหลายอย่าง มีทั้งการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลดีและการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลเสีย ดังนี้ (วิไลศักดิ์ กิ่งคำ, 2550 : 122 - 123)

1. ทำให้ภาษาไทยกลายสภาพจากคำโดดมาเป็นคำมากพยางค์ เช่น เทคโนโลยี ไอศกรีม สัมมนา พลาสติก
2. ทำให้ภาษาไทยมีคำควบกล้ำใช้มากขึ้น เช่น ฟรี บล็อก ครัมเมเยอร์
3. ทำให้ภาษาไทยสะกดไม่ตรงตามมาตรา เช่น เทนนิส ฟุตบอล ออฟฟิศ
4. ทำให้โครงสร้างของประโยคเปลี่ยนแปลงไป เช่น สองนักมวยไทย หนังสือถูกเขียนโดย ... เขาจับไข้มาหลายวัน คิดฉันไม่ mind เรื่องนี้

นอกจากนี้ นักวิชาการชาวจีนที่เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย Ren Yixiong (任一雄, 2003 : 133) ได้วิเคราะห์ถึงการใช้คำยืมภาษาอังกฤษที่ได้เข้ามาใช้ในประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะการใช้คำยืม 5 ประเภท สรุปได้ดังนี้

1. การออกเสียงภาษาไทยในคำภาษาอังกฤษ เป็นคำภาษาอังกฤษที่เข้ามาในเมืองไทยสมัยแรก ๆ ซึ่งตามสถาบันการศึกษายังไม่มีระบบการศึกษาด้านภาษาอย่างเป็นทางการ และภาษาอังกฤษก็ได้เข้ามามีบทบาทด้านการสื่อสารเพื่อการคบค้าและการทำธุรกิจ คำภาษาอังกฤษสมัยก่อนจึงเป็นการเลียนแบบเสียงและเพี้ยนเสียงจนกลายมาเป็นคำในภาษาไทย เช่น telegraph ตะเล็ปแก๊บ government กัดฟันมัน
2. การยืมคำทั้งหมด การศึกษาได้รับการพัฒนา การติดต่อธุรกิจได้เพิ่มขึ้น และพบว่าคำยืมภาษาอังกฤษมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เช่น hotel โฮเทล stamp แสตมป์
3. การออกเสียงภาษาอังกฤษเพียงส่วนหนึ่ง คำประเภทนี้มักใช้ครั้งหนึ่งเป็นการออกเสียงตามภาษาอังกฤษ ส่วนอีกครึ่งหนึ่งเป็นการออกเสียงตามความเคยชินของคนไทย เช่น German เยอรมัน popular ีโอปูล่า
4. การประสมคำ เป็นการนำคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษหนึ่งคำมาประสมกับคำไทย เช่น shirt เสื้อเชิ้ต save ผู้เซฟ
5. การแปลคำ เป็นการแปลความหมายของภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย เช่น black sheep แกะดำ right hand มือขวา

- ลักษณะของคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาจีน

การใช้คำยืมภาษาอังกฤษในภาษาจีน Wang Jianqin (王建勤, 2009) ได้กล่าวถึงลักษณะของคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาจีน 6 ลักษณะสรุปได้ว่า

1. คำยืมแท้ เช่น ปาเหล่ย์ (芭蕾 bā'ěr) (ballet : บัลเลต์)
2. คำยืมประสมการแปลความ เช่น ปาเหล่ย์อู่ (芭蕾舞 bā'ěr wǔ) การเต้น (舞 wǔ)
3. คำยืมครึ่งหนึ่งกับคำแปลทั่วไป เช่น ปิงฉีหลิน (冰淇淋 bīngqílín) (ice cream : ไอศกรีม) “ฉี” (qí) เป็นภาษากวางตุ้งออกเสียง /k/ เมื่อรวมกับ “หลิน” (淋 lín) เป็น “ฉีหลิน” (淇淋 qílín) อ่านว่า คลิน หมายถึง ครีม (cream) ส่วน “ปิง” (冰 bīng) หมายถึง เย็น

4. คำยืมพร้อมความหมาย เช่น “เป็นฉือ” (奔驰 bēnchí) (Benz : รถยี่ห้อเบนซ์) หมายถึง วิ่งอย่างรวดเร็ว นำมาใช้กับรถยี่ห้อ Benz ทำให้รู้สึกว่ารถยี่ห้อนี้วิ่งได้รวดเร็ว

5. คำยืมโดยการใช้ตัวอักษรโรมัน เช่น HSK ย่อมาจาก “ฮั่นยฺหฺวีส์ยฺฝิงเช่าซือ” (汉语水平考试 Hànyǔ Shuǐpíng Kǎoshì : HSK) หมายถึง การสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน

6. การแปลความ เช่น “โทรศัพท์” (手机 shǒujī) “ส่ว” (手 shǒu) หมายถึง มือ “จี” (机 jī) หมายถึง เครื่องจักร เครื่องยนต์ แปลความเป็น โทรศัพท์มือถือ

จากข้อมูลดังกล่าว พบว่าลักษณะการใช้คำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทยมีความหลากหลายกว่าในภาษาจีน เนื่องจากภาษาจีนมีระบบการเขียนแสดงความหมาย ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์ในการเลือกใช้ตัวอักษรจีนเมื่อนำมาใช้เป็นคำยืมภาษาอังกฤษ ดังที่ เหียน จิ่งเหวิน (2551 : 131-132) ได้สรุปหลักการพิจารณาเลือกใช้ตัวอักษรจีนเมื่อต้องการใช้เป็นคำยืมภาษาอังกฤษดังนี้

1. พยายามใช้ตัวหนังสือที่ออกเสียงใกล้เคียงกับเสียงเดิม
2. พยายามเลือกใช้ตัวหนังสือที่มีความหมายเป็นกลาง
3. เลี่ยงใช้คำสรรพนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ ฯลฯ ที่มีความถี่ในการใช้งานสูงมากอยู่แล้ว
4. ในกรณีใช้หนังสือของตัวขึ้น ไป ต้องพยายามหลีกเลี่ยงไม่ใช้ตัวหนังสือที่มีความหมายโยงกันได้

นอกจากนี้ ภาษาจีนนิยมใช้การแปลความหมายมากกว่าใช้คำยืมแบบทับศัพท์ จึงทำให้เกิดลักษณะของคำยืมแบบทับศัพท์ที่มีจำนวนน้อยกว่าภาษาไทย ซึ่งนิยมใช้คำยืมทับศัพท์มากกว่าการแปลความหมาย เพราะฉะนั้น ภาษาจีนจึงนิยมแปลความหมายมากกว่าการทับศัพท์จากคำยืมภาษาอังกฤษ โดยสรุปสาเหตุประเด็นหลัก ๆ ได้ดังนี้ (เหียน จิ่งเหวิน, 2551 : 138-145)

1. ระบบการเขียนภาษาจีนเหมาะสำหรับการแปลตามความหมายมากกว่า คือนำรากศัพท์หนึ่ง พยางค์หรือคำศัพท์ที่มีอยู่แล้ว มาสร้างคำใหม่ตามความหมายของคำศัพท์จากภาษาต่างประเทศนั้น ภาษาจีนทำได้แบบเนียน รัดกุม กะทัดรัด และมีประสิทธิภาพสูงมาก เช่น เตียน (电 diàn : ไฟฟ้า) หน้าว (脑 nǎo : สมอง) → เตียนหน้าว 电脑 (diànnǎo : คอมพิวเตอร์)

2. ระบบการเขียนภาษาจีนไม่สะดวกสำหรับการทับศัพท์ เนื่องจากต้องใช้ตัวหนังสือที่มีอยู่มาถอดเสียง โดยไม่สามารถใช้พยัญชนะผสมกับสระได้อย่างอิสระเหมือนภาษาไทย หรืออีกหลายภาษาที่ใช้ระบบอักษรแบบอักษรวิธี เมื่อเป็นเช่นนี้เสียงของคำทับศัพท์จึงมักผิดเพี้ยนไปจากเสียงเดิมเยอะ

3. คำทับศัพท์ภาษาจีนแท้ ๆ ส่วนใหญ่จะมีหนึ่งหรือสองพยางค์ ถ้าใช้วิธีทับศัพท์ คำทับศัพท์มักมีมากกว่าสองพยางค์ ซึ่งไม่สอดคล้องกับความเคยชินในการใช้ภาษาของคนจีน

4. คำแปลตามความหมายมีข้อดีอย่างหนึ่ง คือช่วยให้ผู้อ่านรู้ความหมายคร่าว ๆ ว่าเกี่ยวข้องกับอะไร ยกตัวอย่างเช่น สมมุติว่ามีชาวบ้านคนหนึ่ง ไม่รู้ว่าคอมพิวเตอร์คืออะไร แต่ถ้าเห็นคำว่าเต๋ียนหน่าว (电脑 diànnǎo) ก็พอเดาได้ว่าเป็นเครื่องที่เกี่ยวกับการคำนวณ เพราะคำว่า เต๋ียนหน่าว (电脑 diànnǎo) แปลความหมายแบบตรงคำคือ สมอองไฟฟ้า ซึ่งจุดนี้เป็นข้อเสียของคำทับศัพท์ คือผู้อ่านไม่สามารถรับรู้ความหมายจากตัวหนังสือที่ใช้ในการทับศัพท์ได้เลย

5. ประเทศจีนเป็นประเทศที่ใหญ่มาก มีประชากรมากที่สุดในโลก ทุกวันนี้การศึกษาของประชาชนทั่วไปยังคงด้อยกว่าประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างเห็นได้ชัด คงยากที่พวกเขาจะยอมรับคำทับศัพท์ที่มีจำนวนมากเกินไป แต่ถ้านำคำทับศัพท์มาจากภาษาต่างประเทศด้วยวิธีการแปลตามความหมาย พวกเขาก็จะยอมรับง่ายขึ้น

6. คำทับศัพท์บางส่วนมีทั้งคำที่แปลตามความหมายจากภาษาต่างประเทศและคำทับศัพท์ ถ้าเทียบกันแล้วประเภทแรกจะเป็นที่นิยมมากกว่า แต่ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มว่าคนจีนเริ่มยอมรับคำยืมแบบทับศัพท์มากขึ้น ดังตัวอย่างตาราง 3

ตาราง 3 ลักษณะคำยืมภาษาอังกฤษแบบคำแปลความหมายและคำทับศัพท์ในภาษาจีน

ความหมาย	คำแปลตามความหมาย	คำทับศัพท์
การ์ตูน	มันฮว่า (漫画 mànhuà)	ซ่าทง (卡通 kǎtōng)
วิตามิน	เหวยเจิงซู่ (维生素 wéishēngsù)	เหวยทามิ่ง (维他命 wéitāmìng)
อินเทอร์เน็ต	ฮู่เถียนหว่าง (互联网 hùliánwǎng)	ยิ่นเทอหว่าง (因特网 yīntèwǎng)

7. คำทับศัพท์บางส่วนเป็นแบบผสมผสาน คือภายในคำศัพท์คำเดียวกันมีส่วนหนึ่งแปลตามความหมาย อีกส่วนหนึ่งทับศัพท์ตามเสียง เช่น

ผี (啤 pí : เบียร์) จิว (酒 jiǔ : เหล้า) → ผีจิว (啤酒 pǐjiǔ : เบียร์)

ไอ้จื้อ (艾滋 àizī : เอชส์) ینگ (病 bìng : โรค) → ไอ้จื้อปิ่ง (艾滋病 àizībīng) โรคเอชส์

นอกจากนี้ ก่อศักดิ์ ธรรมเจริญกิจ (2553 : 15 - 16) กล่าวว่า ในแต่ละสมัยล้วนมีศัพท์ใหม่เกิดขึ้น โดยเฉพาะคำนามและนามวลีจะมีมากกว่า ซึ่งมีทั้งจากคำภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ดังนี้

1. คำภาษาไทย เช่น สาวประเภทสอง 第二女人/人妖 อารยะจัดขึ้น 非暴力抗议 บ่อนวิ่ง 移动赌场 สว่างจิต 同志(男同性恋者)

2. คำจากภาษาต่างประเทศ เช่น เกมสื่อบนไลน์ 网络游戏 แมกกะโปรเจก 巨型工程 โชน 닝 分区 นอมินี 被任命者 แอร์พอร์ตลิงค์ 机场轻轨 ดาวน์โหลด 下载

ถึงแม้ว่าภาษาไทยและภาษาจีนได้ใช้คำยืมภาษาอังกฤษแตกต่างกัน โดยภาษาไทยนิยมใช้คำยืมลงเดิม ขณะที่ภาษาจีนนิยมใช้คำยืมแบบแปลความ แต่ถึงกระนั้นภาษาไทยและภาษาจีนต่างได้ปรากฏการใช้คำยืมในลักษณะที่แตกต่างกันในด้านอื่น ๆ ที่จะทำให้การใช้คำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทยและภาษาจีนมีทั้งความเหมือนและความแตกต่างด้วยเช่นกัน

2.5 การแปรเสียงในภาษา

เสียงที่เกิดขึ้นจากการยืมคำภาษาต่างประเทศมาใช้ในภาษาของตน หากวิเคราะห์ตามหลัก สรีรศาสตร์ กระบวนการทางเสียงที่เกิดขึ้นในปรีภท มักมีการแปรเปลี่ยน เช่น เกิดการกลมกลืนเสียง (assimilation) หรือผสมแยกเสียง (missimilation) มีการเพิ่มเสียง (epenthesis) หรือ หดเสียง (elision) เป็นต้น โดยพฤติกรรมเสียงต่าง ๆ เหล่านี้ มักจะมีสาเหตุมาจากธรรมชาติของสรีระในการออกเสียงและการรับรู้เสียงในการฟัง หรือจากคุณสมบัติทางกายภาพของเสียงเป็นสำคัญ เพื่อทำให้เกิดความสะดวกในการออกเสียง หรือเพื่อประสิทธิภาพสูงสุดในการสื่อความหมายต่อผู้ฟัง พฤติกรรมเสียงตามธรรมชาติเหล่านี้มักมีลักษณะเป็นสากล ตามที่ พิณทิพย์ ทวยเจริญ (2547, 65 - 71) ได้แบ่งกระบวนการเสียงที่เปลี่ยนแปลงได้ตามอิทธิพลของเสียงในปรีภทมีดังนี้

1. การออกเสียงกลมกลืน (assimilation) หมายถึง ปรากฏการณ์เสียงซึ่งเกิดใกล้กันในถ้อยคำหนึ่ง มีการปรับลักษณะทางเสียงหรือสัทลักษณะให้กลมกลืนกัน โดยเกิดขึ้นในคำคำเดียวกัน หรือปรากฏที่ช่วงต่อระหว่างพยางค์ก็ได้ การกลมกลืนเสียงเป็นได้ทั้งอิทธิพลของเสียงหน้า หรือกลมกลืนเสียงหน้า (progressive assimilation) เช่น ภาษาไทยเช่น “อย่างไร” มีการเปลี่ยนแปลงสระในพยางค์แรกให้สั้นลงและเกิดมีอิทธิพลของ [ŋ] ในพยางค์แรกต่อ [r] ในพยางค์ถัดไปออกเสียงเป็น [jaŋŋai] หรือ “ข้างใจ” และการกลมกลืนเสียงอิทธิพลของเสียงหลัง หรือกลมกลืนเสียงหลัง (regressive assimilation) เสียงที่เกิดใกล้กันไม่ว่าจะเป็นพยางค์เดียวหรือที่ช่วงต่อของพยางค์ จะได้รับอิทธิพลจากเสียงหลังทำให้มีฐานกรณ์ร่วมกัน เช่น “comfort” อิทธิพลของ [f] ทำให้ [m] กลายเป็น [mf] คือ ฐานฟันกับริมฝีปากด้วย ในตัวอย่างภาษาไทย เช่น “ส้มฝึก” มีลักษณะเช่นเดียวกับ “comfort” ในภาษาอังกฤษ ตัวอย่างอื่น ๆ เช่น “ขนมฝึกทอง” “นมฟรี” (เมื่อพูดต่อเนื่อง)

2. การรวมเสียง (coalescence) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงฐานกรณ์โดยใช้เสียงที่สามแทนเสียงพยัญชนะสองเสียงที่อยู่ใกล้กัน ณ ช่วงต่อระหว่างพยางค์ ในภาษาไทยมีคำยืมจากภาษาบาลี - สันสกฤต ซึ่งปรากฏการณ์ทางเสียงที่เกิดขึ้นใน 2 ภาษา มีการแสดงการรวมเสียงไว้แล้ว เช่น อชยาศัย (อชยาศัย) ในสันสกฤต เป็น “อชฌาศัย” ในภาษาบาลี ปรากฏการณ์เช่นนี้คนไทยบางกลุ่มใช้กระบวนการรวมเสียงอย่างเป็นปกติวิสัย เช่น “วิทยาลัย” ออกเสียงเป็น “วิหชะลัย”

3. การลดเสียง (elision) คือ การตัดเสียงพยัญชนะ หรือสระ หรืออาจเป็นการลดพยางค์ในคำหลายพยางค์ก็ได้ การพูดเช่นนี้มักเกิดในการพูดแบบไม่เป็นกิจจะลักษณะ หรือพูดเร็ว ดังเช่นภาษาอังกฤษ การออกเสียงคำทั่วไปในลักษณะลดเสียงเป็นการพูดที่เกิดขึ้นได้เมื่อพูดเร็วและพูดอย่างไม่เป็นกิจจะลักษณะ ไม่นับว่าเป็นการพูดมาตรฐาน เช่น probably ออกเสียงเป็น [pɹɔbɔbli] ส่วนภาษาไทย เช่น “หกสลึง” ลดเสียงเป็น “หกกะหลึง” นั่นคือตัดเสียง [s] ซึ่งเขียนด้วยอักษร “ส” ออกเสียงโยงสระ “ะ” กับ “ก” หรือ “หกหลึง” ลดพยางค์ “สะ” ใน “สลึง” ออก เป็นต้น

4. การสลับเสียง (metathesis) ในการพูดแต่ละครั้งเมื่อพูดเร็วหรือเหนื่อย หรือประหม่า อาจมีการสลับที่ของเสียงในคำนั้น ๆ ทำให้มีการออกเสียงที่เบี่ยงเบนไปได้ บางครั้งอาจเกิดการเปลี่ยนแปลงความหมายได้ เช่น “จำกัด” ออกเสียงเป็น “จำกัด” ลักษณะการสลับเสียงเช่นนี้มักเกิดมากในคำพวนภาษาไทย เช่น “โจรปล้น” สลับเสียงพวนเป็น “โปลนจัน” อย่างไรก็ตามผู้ฟังจะเข้าใจได้ว่าการสลับเสียงแบบพวนคำ เนื่องจากถ้อยคำที่พวนออกมานั้นไม่ตรงตามไวยากรณ์และความหมายผิดปกติ

5. การเปลี่ยนแปลงเสียง (dissimilation) เป็นปรากฏการณ์ที่เปลี่ยนการออกเสียงให้ต่างไป เกิดขึ้นพร้อมกันและร็อดมัน (Fromkin. V. and Rodman R., 1998) ได้กล่าวว่า ในการเปลี่ยนแปลงเชิงประวัติเกิดการบวนการเปลี่ยนแยกเสียงในภาษาละตินซึ่งมีผลในการออกเสียงภาษาอังกฤษปัจจุบัน นั่นคือหน่วยคำเติม {-alis} ในภาษาละติน เมื่อเติมหลังคำนามเพื่อเปลี่ยนประเภทคำให้เป็นคุณศัพท์ เมื่อใดที่คำนามมีเสียง [l] ปรากฏอยู่ {-alis} จะเปลี่ยนเสียงเป็น {-aris} นั่นคือ “l” เปลี่ยนเป็น “r” และเมื่อคำเหล่านี้ถูกยืมมาใช้ในภาษาอังกฤษเป็นคำคุณศัพท์จะมีลักษณะการเปลี่ยนแยกเสียงปรากฏอยู่ให้เห็นในทำนองเดียวกัน เช่น รากศัพท์ละติน angulus “angle” คุณศัพท์อังกฤษ angular (-ar แสดงคุณศัพท์เมื่อไม่มี “l”)

6. การเพิ่มเสียง (epenthesis) เป็นปรากฏการณ์ที่มีการเพิ่มเสียงใหม่เข้ามาโดยไม่จำเป็น เช่น ในภาษาไทยเพิ่มเสียงสระ “ะ” เข้ามาในคำ “ตกใจ” ออกเสียงเป็น “ตกกะใจ” หรือ “ตักกะใจ” ปัจจุบันมีคำพูดของคนไทยรุ่นใหม่ เช่น “ท้องฟ้า” ออกเสียง “ฟ้า” ด้วยการมีวุ้นลิ้นขึ้นหลังสระ [a:] คล้าย “r” ในเสียงท้ายของภาษาอังกฤษสำเนียงอเมริกันฟังเป็น “ท้องฟ้าร์” เป็นต้น

7. การเชื่อมโยงเสียง (liaison) เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในถ้อยความที่ประกอบด้วย 2 พยางค์ขึ้นไป โดยเสียงพยัญชนะท้ายของคำแรกโยงเชื่อมกับเสียงแรกของคำต่อไปที่ขึ้นต้นสระ เช่น ภาษาฝรั่งเศส petit ami ออกเสียงเป็น [petit ami] นั่นคือ มีการโยงเสียง “t” กับสระ “a” ด้วย

ปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทางเสียงที่เกิดขึ้นในบริบทดังกล่าว เป็นปัจจัยสำคัญส่วนหนึ่งที่สามารถนำคำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทยและภาษาจีนที่รวบรวมได้ มาวิเคราะห์ถึงกระบวนการทางเสียงที่เกิดขึ้นในบริบทต่าง ๆ ได้ต่อไป

ในแง่ของภาษาศาสตร์ทางสังคม (sociolinguistics) ถือว่าแม้จะเป็นภาษาเดียวกันที่ใช้กันในสังคมเดียวกัน แต่คนในสังคมแต่ละคนก็มีการใช้ภาษาที่แตกต่างกันตามปัจจัยต่าง ๆ มากมายทางสังคม เช่น เพศ วัย ระดับการศึกษา ฐานะทางสังคม อาชีพ บริบทการใช้ภาษา เป็นต้น ดังนั้น การใช้คำยืมหรือการปนภาษาดังประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ข่อมเกิดการเปลี่ยนแปลงทางภาษาในสังคมตามปัจจัยต่าง ๆ อย่างแน่นอน โดยอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2533) กล่าวถึงภาษากับลักษณะทางสังคมของผู้พูด สรุปดังนี้

1. ภาษากับวัยของผู้พูด อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่แบ่งคนในสังคมออกเป็นหลายกลุ่ม ซึ่งมีหน้าที่และบทบาทแตกต่างกัน สุดแล้วแต่วัฒนธรรมในสังคมนั้นจะกำหนดไว้อย่างไร คนต่างวัยกันย่อมมีพฤติกรรมต่างกัน รวมทั้งพฤติกรรมการใช้ภาษาย่อมแตกต่างกันด้วย เช่น ภาษาเด็ก ภาษาวัยรุ่น ภาษาผู้ใหญ่ เป็นต้น

2. ภาษาถิ่นเพศของผู้พูด การที่เพศเป็นปัจจัยแบ่งคนในสังคมให้แยกออกเป็น 2 พวกนั้น ทำให้พฤติกรรมของผู้หญิงและผู้ชายรวมทั้งพฤติกรรมทางภาษาดูมีความแตกต่างกัน อาจกล่าวได้ว่า เพศทำให้เกิด วิชาภาษาเพศ (Sex variety) เช่น การใช้คำเรียกตนเอง (“ผม” “กระผม” สำหรับผู้ชาย “หนู” “ดิฉัน” สำหรับผู้หญิง การใช้คำลงท้ายแสดงความสุภาพต่างกัน (“ครับ” สำหรับชาย “คะ/ค่ะ” สำหรับหญิง) เป็นต้น

3. ภาษาถิ่นชั้นทางสังคมของผู้พูด ภาษาที่กำหนดชั้นทางสังคมของผู้พูดให้มีความแตกต่างกันเป็นเรื่องที่ซับซ้อน เนื่องจากเป็นสิ่งที่ต้องถูกกำหนดจากปัจจัยหลายอย่าง เช่น รายได้ การศึกษา อาชีพ หรือแม้แต่ชาติกำเนิด ดังที่ เลสลีย์ บีบี (Beche 1974) สำรวจทัศนคติของคนไทยเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ว่า อาชีพใดถือว่ามีศักดิ์ศรีมากน้อยอย่างไร ผลการสำรวจพบว่า อาชีพประเภทที่เป็นวิชาชีพ (professional) ได้รับการลงความเห็นว่า มีศักดิ์ศรีสูงสุด เช่น แพทย์ อาจารย์มหาวิทยาลัย นักวิทยาศาสตร์ รองลงมาคือ การจัดการและธุรกิจ เช่น ผู้จัดการบริษัท หนายความ วิศวกร รองลงมาคืออาชีพกึ่งวิชาชีพ (semi-professional) เช่น พยาบาล เจ้าหน้าที่ห้องแล็บ เลขานุการ รองลงมาคืออาชีพที่อาศัยความชำนาญเฉพาะครั้งเดียว (semi-skilled workers) เช่น ช่างซ่อม พนักงานขาย ส่วนอาชีพที่คนไทยมีทัศนคติว่า มีศักดิ์ศรีต่ำสุดคือ อาชีพที่ไม่ต้องใช้ความชำนาญเฉพาะและคนรับใช้ (unskilled laborers and servants) ได้แก่ คนครัว คนขับรถ กรรมกร คนเสิร์ฟอาหาร คนรับใช้ จะเห็นว่าจากการสำรวจนี้อาชีพที่คนไทยเห็นว่ามีศักดิ์ศรีมากอาจจะเป็นอาชีพที่ได้รับความนิยมได้น้อยก็ได้

4. ภาษาถิ่นชาติพันธุ์ของผู้พูด การแปรของภาษาตามชาติพันธุ์ปรากฏในทุกด้านของภาษา เช่น ระบบเสียง ไวยากรณ์ และคำศัพท์ กลุ่มชาติพันธุ์ที่มีต่างจากกลุ่มอื่น ๆ เรียกว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” ซึ่งบางครั้งเรียกว่า “กลุ่มเชื้อชาติ” เป็นกลุ่มน้อยที่เข้าไปอยู่ในที่มีชนกลุ่มใหญ่อยู่ก่อนและมีภาษาที่มีอำนาจใช้อยู่ก่อนแล้ว การที่ชนกลุ่มน้อยต้องปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของกลุ่มใหญ่และเรียนรู้ภาษาที่เขาใช้ ทำให้เกิดการยืมลักษณะภาษาของตนเข้าไปในภาษาของกลุ่มใหญ่ ลักษณะเหล่านี้จึงกลายเป็นเอกลักษณ์ที่บ่งบอกชาติพันธุ์ของตนไป เช่น กลุ่มชาติพันธุ์จีนหรือคนไทยเชื้อสายจีนมักออกเสียง [d] เป็น [l] เช่น “เหล็ก ๆ” ออกเสียงเป็น “เหล็ล็ก ๆ” “ก็ได้” ออกเสียงเป็น “ก็่ล่าย” เป็นต้น

5. ภาษาถิ่นที่อยู่อาศัยของผู้พูด ถิ่นที่อยู่อาศัยของผู้พูดมีอิทธิพลทำให้ภาษาที่เขาพูดมีเอกลักษณ์ของตนเอง ที่เรียกว่า “ภาษาถิ่น” ซึ่งในภาษาไทยจำแนกตามภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ได้แก่ ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่นอีสาน ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษาไทยถิ่นกลาง ที่มีความแตกต่างด้านสำเนียง ได้แก่ เสียง

วรรณยุกต์ต่างกัน เช่น คำว่า “คำ” (ภาษาถิ่นกรุงเทพฯ) “คำ” (ภาษาถิ่นอีสาน) เสียงสระต่างกัน เช่น คำว่า “เกลือ” (ภาษาถิ่นกรุงเทพฯ) “เกีย” (ภาษาถิ่นอีสาน) เป็นต้น

ดังนั้น การใช้คำยืมภาษาอังกฤษเข้ามาใช้ในภาษาของตนย่อมมีส่วนทำให้เกิดการแปรเปลี่ยนและเปลี่ยนแปลงทางด้านภาษาในสังคมของประเทศนั้น ๆ ได้ ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวหรืออาจจะมีปัจจัยอื่น ๆ เพิ่มขึ้นจากการใช้คำยืมและการปนภาษาอังกฤษของแต่ละประเทศ

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีงานวิจัยจำนวนมากที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์และเปรียบเทียบคำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทยและภาษาจีน” ดังตัวอย่างงานวิจัยเรื่อง “คำทับศัพท์ภาษาตะวันตกที่ปรากฏในพจนานุกรม ฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 พ.ศ. 2525 และ พ.ศ. 2542” ของอนุวัต ชัยเกียรติธรรม (2548) พบว่าคำนับจำนวนคำทับศัพท์ในพจนานุกรมฯ พ.ศ. 2493 มีจำนวน 82 คำ พจนานุกรมฯ พ.ศ. 2525 มีจำนวน 539 คำ และพจนานุกรมฯ พ.ศ. 2542 มีจำนวน 563 คำ โดยพบว่า ภาษาอังกฤษมีจำนวนมากที่สุด เช่น ก๊อก (cock) กะละแม (caramel) รองลงมาเป็นภาษาฝรั่งเศส เช่น กงสุล (consul) กรัม (gramme) ส่วนภาษาโปรตุเกส เช่น เลหลง (leilao) สบู่ (sapu) และภาษาละตินมีจำนวนน้อยที่สุด คือ มิสซา (missa) และด้านวิธีการทับศัพท์ พบว่า การถอดอักษรมีจำนวนมากที่สุด เช่น กงสุล (consul) ก๊อก (cock) ก๊อบปี้ (copy) คุก (cook) กอล์ฟ (golf) ก๊าซ (gas) เป็นต้น รองลงมาก็คือ การถ่ายเสียงในภาษาอังกฤษ กัปตัน (captain) เช็ค (cheque) ปอนด์ (pound) หรือในภาษาฝรั่งเศส เช่น กรัม (gramme) มิลลิกรัม (milligramme) และจำนวนน้อยที่สุดคือ การถอดเสียงเป็นคำใหม่ เช่น caramel ถอดเสียงเป็นคำใหม่ กะละแม kerosene ถอดเสียงเป็นคำใหม่ก๊าด zipper, zip-fastener ถอดเสียงเป็นคำใหม่ ซิป เป็นต้น

งานวิจัยของ สิริภัทร พรหมราช (2551) ได้รวมคำยืมภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถานเช่นกัน จากงานวิจัยเรื่อง “พัฒนาการของคำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 พ.ศ. 2525 และ พ.ศ. 2542” ซึ่งศึกษาพัฒนาการค่านับจำนวนคำ การสร้างคำ การจำแนกศัพท์ บทนิยามศัพท์ของคำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 พ.ศ. 2525 และ พ.ศ. 2542 ผลการศึกษาพบว่า จำนวนคำภาษาอังกฤษที่เป็นคำตั้งมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกครั้งในการชำระพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน การสร้างคำศัพท์ของคำยืมที่เพิ่มขึ้นในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพบ 3 ลักษณะตรงกันคือ การทับศัพท์ เช่น “เอดส์” เป็นการทับศัพท์แบบถ่าย

ตัวอักษรตรงตามภาษาเดิมโดยใช้อักษรย่อ การบัญญัติศัพท์ เช่น “อุปรากร” (opera) เป็นการบัญญัติศัพท์โดยการใช้คำบาลีสันสกฤต และการแปลศัพท์ เช่น “ไข” (wax) “ไข้” (fever, pyrexia, pyrexia) เป็นการแปลศัพท์แบบตรงตัว ด้านพัฒนาการบทนิยามศัพท์ พบ 2 ลักษณะที่ตรงกันคือ บทนิยามศัพท์เปลี่ยนแปลงความหมายคงเดิม เช่น แผลน และบทนิยามศัพท์เปลี่ยนแปลง ความหมายเปลี่ยนแปลง โดยมีคำความเดิมแบ่งออกเป็น ความหมายแคบเข้า เช่น เทอม การกำหนดเวลาออกเป็นระยะ ระยะเวลาหนึ่งเรียกว่า เทอมหนึ่ง, เดียวนี้ใช้ภาค เช่น ภาคเรียน; คำนำพร้อมด้วยคำประกอบซึ่งอยู่ต้นและท้ายประโยคกรรวิทยา, คำใช้ในหมวดวิทยาศาสตร์และวิชาคำนวณ ความหมายแคบเข้าเป็นระยะเวลาที่กำหนดไว้เป็นตอนๆ, เรียกค่าเล่าเรียนที่เก็บในภาคเรียนหนึ่งๆ ว่า ค่าเทอม ความหมายกว้างออก เช่น ซ็อกโกเลต เดิมคือ ชื่อขนมชนิดหนึ่งทำด้วยผลไม้ดโกโก้ และเพิ่มความหมายใหม่คือ สีสน้ำตาลไหม้ เรียกว่า สีซ็อกโกเลต หรือ สีซ็อกโกเลต ความหมายย้ายที่ เช่น เช็ด น. เสื้อชั้นในชนิดหนึ่ง (อ. Shirt). เปลี่ยนความหมายเป็น เสื้อกอปชนิดหนึ่ง เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ได้ศึกษาวิธีการทับศัพท์ในเอกสารต่าง ๆ เปรียบเทียบกับพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน เช่นงานวิจัยเรื่อง “คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษจากบทพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว” ของ วีระ ภาณุदानนท์ (2541) ได้ศึกษาในด้านจำนวนคำทับศัพท์ วิธีการเขียนคำทับศัพท์ ด้านความหมายของคำทับศัพท์ และเปรียบเทียบคำทับศัพท์จากบทพระราชนิพนธ์ฯ กับคำทับศัพท์จากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 โดยรวบรวมคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษจากบทพระราชนิพนธ์ จำนวน 6 เรื่อง ผลการศึกษาพบว่า ศัพท์ภาษาอังกฤษมีจำนวนทั้งสิ้น 531 คำ แบ่งตามวิธีการเขียนได้เป็น 3 ประเภท คือ เขียนแบบถ่ายเสียงจำนวน 346 คำ เช่น กะซิโน (Casino) แคลอรี (Calorie) เขียนแบบถ่ายอักษรจำนวน 127 คำ เช่น กัมปะนี (Company) ซัปเปอร์ (Supper) และเขียนแบบถ่ายเสียงร่วมกับถ่ายอักษรจำนวน 58 คำ เช่น โอเวอร์โค้ท (Overcoat) ทัวร์ิสต์ (Tourist) ด้านความหมายของคำพบว่ามีความหมาย 2 ลักษณะ คือ ความหมายคงเดิม รวมทั้งชื่อเฉพาะ และความหมายเปลี่ยนแปลง ในด้านการเปรียบเทียบคำทับศัพท์พบว่า มีคำทับศัพท์ที่ใช้ตรงกัน เพียง 61 คำ แต่มีวิธีการเขียนและอธิบายความหมายของคำแตกต่างกัน

ส่วน วาสนา โยชนะ (2550) ได้ศึกษา “การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่ปรากฏในพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรายวัน ปี พ.ศ. 2548” โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน และสยามรัฐ จำนวน 360 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า ความหมายของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษสามารถจำแนกออกได้เป็น 4 กลุ่ม คือ คำทับศัพท์ที่มีความหมายของเดิม ความหมายแคบเข้า ความหมาย

กว้างออก และความหมายย้ายที่ คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษนำมาใช้ในความหมายคงเดิมมากที่สุดและน้อยที่สุดคือความหมายกว้างออก

งานวิจัยอีกฉบับหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าวิธีการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษมีความหลากหลาย คือ “การใช้คำทับศัพท์ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ที่มีผลต่อการเขียนคำทับศัพท์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” (รัชตพล ชัยเกียรติธรรม, 2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิเคราะห์ถึงวิธีการใช้คำทับศัพท์ของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีทั้งหมด 11 วิธี โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การทับศัพท์ความหมายกลายไป การทับศัพท์คงเดิม การทับศัพท์เทคนิคเฉพาะด้าน การตัดคำ การซ้อนคำ การทับศัพท์พร้อมคำแปล การทับศัพท์ผสมกับภาษาอื่น การย่อคำ การทับศัพท์เสียงเปลี่ยนไป การซ้ำคำ และการเติมคำข้างหลัง จากตัวอย่างคำทับศัพท์ข้างต้น ซึ่งใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้

นอกจากภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาตะวันตกที่ปรากฏเป็นคำยืมในภาษาไทยแล้ว ยังงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำยืมจากภาษาฝรั่งเศสเชิงภาษาศาสตร์ในบริบทของวัฒนธรรม ของแพรว โปยม นุชยะผลึก (2547 : 373 - 381) เรื่อง “คำยืมจากภาษาฝรั่งเศสในภาษาไทยปัจจุบัน” ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. บัญชีคำยืม วงศัพท์สะท้อนอิทธิพลทางวัฒนธรรม โดยการรวบรวมคำยืมจากภาษาฝรั่งเศสที่มีการเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรด้วยวิธีไทยในแหล่งข้อมูลที่ตีพิมพ์อยู่ระหว่างปี พ.ศ. 2500 ถึง พ.ศ. 2537 พบว่ามีคำยืมจากภาษาฝรั่งเศสมากถึง 709 คำ มีปริมาณมากกว่าที่ปรากฏในพจนานุกรมของทางการมาก โดยพบว่ามีเนื้อหาครอบคลุมศาสตร์สาขาต่าง ๆ 28 สาขา และเกี่ยวข้องกับเรื่องเบ็ดเตล็ดทั่ว ๆ ไปอีก 1 กลุ่ม หากใช้ปริมาณของคำยืมในแต่ละศาสตร์เป็นเครื่องบ่งชี้ความสำคัญของการรับวัฒนธรรม พบว่ามี การรับวัฒนธรรมจากฝรั่งเศสด้านศิลปะการรับประทานมากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือ ด้านสุนทรียศาสตร์และสังคมศาสตร์

2. ประเภทการยืม คำยืมจากภาษาฝรั่งเศสในภาษาไทยทั้ง 709 คำ สามารถจำแนกออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามวิธีทางภาษาศาสตร์ได้ดังนี้ (เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย) การยืมคำทับศัพท์ การยืมแปล การยืมแปลคำประสมคำทับศัพท์ การสร้างคำใหม่ (การบัญญัติศัพท์) การสร้างคำใหม่ (การลากเข้าหาแนวเทียบ) ส่วนลักษณะการใช้คำยืม มี 4 ลักษณะ คือ ใช้คำทับศัพท์คำเดียว ใช้คำทับศัพท์ประสมคำไทย ใช้วิธีคำทับศัพท์คำเดียวหรือใช้ประสมกับคำไทยโดยอยู่หลังคำไทยได้ทั้ง 2 วิธี และใช้แทนที่คำไทย

3. การดัดแปลงเสียงคำยืมทับศัพท์ การดัดแปลงเสียงจัดว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงคำภาษาฝรั่งเศสในภาษาไทยที่สำคัญที่สุด สรุปได้ดังนี้

3.1 ภาษาไทยใช้หน่วยเสียงสระและพยัญชนะของภาษาไทยที่ตัดเทียบทดแทนเสียงภาษาฝรั่งเศส

3.2 ภาษาไทยใช้หน่วยเสียงสระและพยัญชนะที่ใกล้เคียงของภาษาไทยทดแทนหน่วยเสียงภาษาฝรั่งเศส เมื่อภาษาไทยไม่มีหน่วยเสียงที่เทียบ

3.3 อุปสรรคในการใช้หน่วยเสียง (ที่ตัดเทียบหรือใกล้เคียงกับหน่วยเสียงฝรั่งเศส) ทดแทนหน่วยเสียงฝรั่งเศส คือ การแจกแจงที่แตกต่างกันใน 2 ภาษา การแจกแจงจึงเป็นเหตุที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงคำฝรั่งเศส เมื่อเป็นคำยืมแล้วมากที่สุด

4. ทักษะคิดของคนไทยต่อการยืมคำภาษาฝรั่งเศส ประเด็นนี้เป็นการสำรวจทางสังคม วัฒนธรรม และจิตวิทยา ผลปรากฏว่า

4.1 ทักษะคิดด้านการยืมภาษากับการเปลี่ยนแปลงภาษา กลุ่มตัวอย่างเข้าใจและยอมรับเรื่องการยืมภาษาว่าเป็นปกติธรรมดาของภาษาที่มีความสัมพันธ์กันย่อมมีอิทธิพลต่อกัน การยืมคำทำให้ภาษาผู้รับมีศัพท์เพิ่มมากขึ้น ประชากรไม่มีความเห็นทางลบเรื่องการที่ภาษาไทยใช้คำยืมจากภาษาต่างชาติ

4.2 ทักษะคิดด้านการออกเสียงและการเขียนตัวสะกดคำยืม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากกว่าการออกเสียงคำยืมเป็นการออกเสียงแบบไทย ๆ ส่วนการเขียนตัวสะกดคำยืมนั้น ประชากรเห็นว่าตรงกับ การออกเสียงคำเดิม แต่กลุ่มตัวอย่างก็ไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าควรออกเสียงคำยืมแบบไทยหรือแบบฝรั่งเศส ทั้งยังไม่มีความเห็นว่าควรปรับปรุงวิธีการเขียนตัวสะกดคำยืมหรือไม่

4.3 ทักษะคิดด้านการบัญญัติศัพท์ ประชากรยังตัดสินใจไม่ได้ว่าควรบัญญัติศัพท์เพื่อใช้แทนคำทับศัพท์หรือไม่ เพราะศัพท์บัญญัติบางคำเข้าใจยาก ทำให้สื่อสารไม่ได้รวดเร็วเท่าคำทับศัพท์

4.4 ทักษะคิดด้านจิตวิทยา สังคมและวัฒนธรรม ประชากรเห็นด้วยมากกว่าคำยืมภาษาฝรั่งเศสมักเกี่ยวข้องกับอาหาร ความงาม แฟชั่น สิ่งหรูหราฟุ่มเฟือยราคาแพง แสดงรสนิยมดีทำให้รู้สึกเกี่ยวข้องกับชนชั้นสูงและไม่เกี่ยวข้องกับวิชาการ แต่ประชากรไม่ได้นิยมเครื่องหมายการค้าหรือชื่อร้านที่เป็นคำยืมจากภาษาฝรั่งเศส มีความรู้สึกเป็นกลาง คือไม่นิยมเป็นพิเศษและไม่ได้ต่อต้าน

ทางด้านงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏอยู่ในภาษาจีน มีนักวิชาการหลายท่านได้แบ่งแยกวิธีการทับศัพท์ไว้ดังนี้

Li Xuanyu (李玄玉, 1996) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คำแปลศัพท์ในภาษาจีน : ผู้คนกับยุคสมัย” ได้วิเคราะห์ถึงวิธีการใช้คำแปลศัพท์ในภาษาจีนของผู้คนในยุคปัจจุบัน แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. การเปลี่ยนเสียงอ่านของคำแปลศัพท์ เช่น หลัวมันตี้เค่อ (罗曼蒂克 luómàndìkè) (โรมานติก : romantic)
2. การเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ เช่น หมอทัว (摩托 mótuō) (มอเตอร์ : motor)
3. การเปลี่ยนเสียงพยางค์ เช่น ไปล่อ (百乐 bàilè) (ไพล็อต : Pilot)
4. การเลือกตัวอักษรจีน เช่น รถยนต์ยี่ห้อ Benz เลือกตัวอักษรจีนใช้ว่า เป็นฉือ (奔驰 bēnchí) (เบนซ์ : Benz) หมายถึง รวดเร็วเปรียบได้กับรถยนต์ Benz

Li Yuán (李园) และ Liú Hóngyàn (刘鸿雁, 2006) ได้ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์เชิงลึกด้านคำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาจีนสมัยปัจจุบัน” พบว่า คำยืมภาษาอังกฤษที่พบบ่อยในภาษาจีนปัจจุบันมี 5 ประเภท คือ

1. การถอดความ เป็นการแปลความหมายจากภาษาอังกฤษ แล้วใช้ภาษาจีน เช่น เซาซือ (超市 chāoshì) เซา (超 chāo หมายถึง เหนือธรรมดา) ซือ (市 shì หมายถึง ตลาด) รวมความคือ ตลาดเหนือธรรมดา ก็คือ ซูเปอร์มาร์เก็ต
2. คำยืมประสมกับการแปลศัพท์ เป็นการใช้คำยืมร่วมกับคำภาษาจีน เช่น ไข้เอชไอวี (艾滋病 àizhībìng) ไข้เอชไอ (艾滋 àizhī หมายถึง เอชไอ) ส่วน บิง (病 bìng หมายถึง โรค) รวมความคือ โรคเอชไอวี
3. คำยืมประสม ส่วนใหญ่เป็นคำวิสามานยนาม เช่น เจอโข่วเช่อเล่อ (可口可乐 kěkǒukělè) หมายถึง โคคาโคล่า หรือ โฉ๊ก
4. คำยืมทับศัพท์ เป็นการยืมเสียงที่ใกล้เคียงกับคำที่ยืมมากที่สุด โดยส่วนใหญ่เป็นสิ่งของหรือแนวความคิด เช่น ซาฟา (沙发 shāfā) หมายถึง โซฟา
5. คำยืมตัวอักษร เป็นการใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษเทียบเสียง เช่น CD (ซีดี) VCD (วีซีดี) DVD (ดีวีดี)

Li Xuanyu (李玄玉, 1996) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คำแปลศัพท์ในภาษาจีน : ผู้คนกับยุคสมัย” ได้วิเคราะห์ถึงวิธีการใช้คำแปลศัพท์ในภาษาจีนของผู้คนในยุคปัจจุบัน แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. การเปลี่ยนเสียงอ่านของคำแปลศัพท์ เช่น หลัวมันตี้เค่อ (罗曼蒂克 luómàndìkè) (โรแมนติก : romantic)
2. การเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ เช่น หมอท้าว (摩托 mótuō) (มอเตอร์ : motor)
3. การเปลี่ยนเสียงพยางค์ เช่น ไปล่อ (百乐 bǎilè) (ไฟลोट : Pilot)
4. การเลือกตัวอักษรจีน เช่น รถยนต์ยี่ห้อ Benz เลือกตัวอักษรจีนใช้ว่า เป็นฉือ (奔驰 bēnchí) (เบนซ์ : Benz) หมายถึง วิ่งอย่างรวดเร็ว เปรียบได้กับรถยนต์ยี่ห้อ Benz

Li Yuan (李园) และ Liu Hongyan (刘鸿雁, 2006) ได้ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์เชิงลึกด้านคำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาจีนสมัยปัจจุบัน” พบว่า คำยืมภาษาอังกฤษที่พบน้อยในภาษาจีนปัจจุบันมี 5 ประเภท คือ

1. การถอดความ เป็นการแปลความหมายจากภาษาอังกฤษ แล้วใช้ภาษาจีน เช่น เซาซือ (超市 chāoshì) เซา (超 chāo หมายถึง เหนือธรรมดา) ซือ (市 shì หมายถึง ตลาด) รวมความคือ ตลาดเหนือธรรมดา ก็คือ ซูเปอร์มาร์เก็ต
2. คำยืมประสมกับการแปลศัพท์ เป็นการใช้คำยืมร่วมกับคำภาษาจีน เช่น ไอจีบิ่ง (艾滋病 àizībìng) ไอจี (艾滋 àizī หมายถึง เอชดี) ส่วน บิ่ง (病 bìng หมายถึง โรค) รวมความคือ โรคเอชดี
3. คำยืมประสม ส่วนใหญ่เป็นคำวิสามานยนาม เช่น เซอโจ่วเซ่อเล่อ (可口可乐 kěkǒukělè) หมายถึง โคลาโคล่า หรือ โถ้ถ
4. คำยืมทับศัพท์ เป็นการยืมเสียงที่ใกล้เคียงกับคำที่ข้ยมมากที่สุด โดยส่วนใหญ่เป็นตั้งของหรือแนวความคิด เช่น ซาฟา (沙发 shāfā) หมายถึง โซฟา
5. คำยืมตัวอักษร เป็นการใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษเทียบเสียง เช่น CD (ซีดี) VCD (วีซีดี) DVD (ดีวีดี)

Huang Zhonglian (黄忠廉, 2009) ได้วิจัยเรื่อง “คำภาษาต่างประเทศที่ปรากฏในพจนานุกรมจีนสมัยใหม่” โดยทำการศึกษาจากพจนานุกรมจีนสมัยใหม่ในปี 1979, 1985, 1996 และ 2002 ของสำนักพิมพ์ชาวอู๋อันชุกว๋าน (商务印书馆 Shang Wuyin Shuguan) ผลการวิจัยพบว่า ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ใช้วิธีทับศัพท์ ถอดความหมาย การแปลตามตัวอักษร และการแปลแบบสรุปความเข้ามาใช้ในภาษาจีนสมัยปัจจุบัน

จากงานวิจัยทั้งของไทยและจีนดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การใช้คำทับศัพท์หรือคำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในพจนานุกรมของภาษาไทย และภาษาจีนมีความสำคัญต่อผู้ใช้ภาษาเป็นอย่างมาก ทั้งยังมีลักษณะของคำยืมที่เกิดจากการทับศัพท์ที่เหมือน และแตกต่างกันตามธรรมชาติของแต่ละภาษา

อย่างไรก็ตามยังไม่มียานวิจัยใดที่นำคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทย ที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 พจนานุกรมคำใหม่เล่ม 1 เล่ม 2 และเล่ม 3 ศัพท์ต่างประเทศที่ใช้คำไทยแทนได้ และศัพท์คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน รวมถึงพจนานุกรมฉบับมติชน และพจนานุกรมนอกราชบัณฑิตยฯ ของสำนักพิมพ์มติชน มาเทียบเคียงกับคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาจีน ซึ่งเป็นคำที่ปรากฏในพจนานุกรมจีนสมัยปัจจุบัน “เขียนได้ฮั่นยฺหวี่ฉือเต๋ย่น” (现代汉语词典 Xiàndài Hànyǔ Cídiǎn) พจนานุกรมฉบับใหญ่ภาษาอังกฤษ-จีนเล่มใหม่ “ซินยฺงฮั่นต้าฉือเต๋ย่น” (新英汉大词典 Xīn Yīng Hànn Dàcídiǎn) พจนานุกรมไทย-จีน-อังกฤษ ฉบับ 60,000 คำ ของ “ธีรชัย เอี่ยมวรเมธ” และพจนานุกรมที่อยู่อิเล็กทรอนิกส์ เช่น Easy Dict เว็บไซต์ www.iciba.com www.dictall.com และ www.dit2u.com เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา “การวิเคราะห์และเปรียบเทียบคำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทยและภาษาจีน” ตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น รวมถึงศึกษาการเปลี่ยนแปลงการยืมภาษา และการปนภาษาตามปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมของไทยและจีน